

Budget 2022
Sverigedemokraterna Katrineholm

Frygghet genom hela livet

Den kommunala ekonomin är i högsta grad beroende av statliga bidrag då mer än en tredjedel av den kommunala budgeten finansieras av staten. Extra stöd förenade med Covid-19 har även betalats ut så kommunen har klarat föregående års budgetmål, men framåt ser vi att ett oacceptabelt budgetunderskott i socialnämnden riskerar spräcka den kommunala budgeten om de statliga bidragen avtar. En politisk omorganisation behövs för att säkerställa att dessa underskott i socialnämnden upphör, då detta påverkar övrig kommunal kärnverksamhet. Vi föreslår att socialnämnden avvecklas och att ansvaret för socialförvaltningen flyttar över på kommunstyrelsen. På så sätt säkerställer vi högsta fokus på åtgärder för att arbeta bort underskottet.

Våra budgetramar för respektive nämnd utgår från majoritetens budgetramar. Vi föreslår förändringar utifrån våra krav på större satsningar inom kärnverksamheterna vård, omsorg och skola. Dokumentet är ett inriktningsdokument för våra generella målsättningar, därför erbjuds ingen djupdykning i detaljförklaringar utan inriktar sig på övergripande förslag för besparing och satsning.

Sverigedemokraterna bibehåller fokus på kärnverksamheten vård och omsorg, där vi ser ett behov av budgetförstärkning. Den kommunala vård och omsorgen har under det gångna året genomgått en utmanande prövning så vi stärker budgeten för Vård- och omsorgsnämnden med ytterligare 11 miljoner i förhållande till den styrande majoriteten.

Även skolan fungerar otillfredsställande och där finns mycket att önska. Ökade satsningar på skolan ser vi som en nödvändig och bra investering och det är för oss ett viktigt och prioriterat mål. Våra kommunala skolor står inför en rad olika problem. Från att en gång ha varit en skola i världsklass, har resultaten i skolan försämrats drastiskt de senaste tjugo åren. Samtidigt har skolan blivit alltmer stökig, otrygg och segregerad. Sverigedemokraterna vill förändra detta och i stället bana väg för en skola som kännetecknas av trygghet, studiero och kunskapsförmedling. Vi ökar skolans budget med ytterligare 11 miljoner.

Vi Sverigedemokrater i Katrineholm vill att varje skattekrona används på bästa sätt.

För Sverigedemokraterna Katrineholm

Filip Lindahl

Jan Lilja

Ingvar Larsson

Mica Vemic

Jan-Ake Asp

Elsie Egestål

Vision

En Stolt Kommun mitt i Sverige.

Sverigedemokraterna strävar efter ett öppet och fritt samhälle där våra invånare känner trygghet i livets alla skeden. Att skapa förutsättningar för invånare att känna trygghet är kommunens absolut viktigaste uppgift.

Ett tryggt samhälle bygger på att människor upplever rättvisa och gemenskap. Otrygga samhällen brukar ofta präglas av sociala klyftor och olika former av segregation, tyvärr något som allt mer har kommit att präglade vår kommun.

För att forma ett tryggt Katrineholm behöver vi framhäva en sammanhållning och en identitet. Katrineholm är en del av Sverige, svenskheten är således vår nationella identitet gentemot omvärlden. Kommuninvånarnas gemensamma intressen, vårt gemensamma leverne och våra förutsättningar utgör vår kommunalt kulturella själ det som vi väljer att definiera som Katrineholmsandan.

Kommunen har ett ansvar för att främja kommuninvånarnas gemenskapsanda och ett ansvar att se till att de som flyttar hit kan bli en del av den. Att ta seden dit man kommer är en viktig princip som genomsyrar Sverigedemokraternas vision för Katrineholm och också ett av de viktigaste instrumenten för att bekämpa rasism och segregation.

Katrineholm ska vara en kommun för den som vill ge sina barn en trygg uppväxt, för den som vill utvecklas i sin skolgång, för den som genom högre studier vill nå sin fulla potential, för den som genom arbete och företagsamhet vill bidra till vår gemensamma välfärd, för den som vill åldras, för den som vill vara en del av vår Katrineholmsanda. Katrineholm ska vara en stolt svensk kommun där våra invånare känner trygghet och samhörighet genom hela livet.

Vi tror även på en stark och levande landsbygd. Det finns en otrolig potential ute på landsbygden för jobbskapande och tillväxt. Det som behövs är en politik som skapar de optimala förutsättningarna.

Fokusområden

Katrineholm står inför allvarliga utmaningar. För att få kommunen att utvecklas har vi identifierat områden där vi vill lägga fokus, så att Katrineholm kan bli en framgångskommun.

- **Vård och Omsorg**
- **Trygghet**
- **Skola och utbildning**
- **Kultur och fritid**
- **Jobb**
- **Invandring**

Vård och omsorg

Det ska finnas plats för alla som anmäler behov. De äldre och funktionsnedsatta i Katrineholm förtjänar att få tillgång till världens bästa omsorg. Sverigedemokraterna kan inte acceptera att äldre känner stark oro för att bli gamla på grund av brister inom omsorgen. Dagens pensionärer är de som byggt Sverige och gjort det till ett fantastiskt land att leva i.

Alla har rätt till en värdig ålderdom och en viktig prioritet är att förbättra tillvaron i äldreomsorgen. Personaltillgången i vård- och omsorgsverksamheter måste tryggas.

Rätten att förstå och bli förstörd av sin omsorgsgivare skall självklart också omfatta äldre och funktionsnedsatta svenskar.

Traditionell svensk närodlad med ambition om lokalt odlad, väl kontrollerad, och ekologiskt framställd mat skall prioriteras.

För att stärka den funktionsnedsattes och äldres ställning i samhället förespråkar vi även en äldre- och handikappsombudsman som skall finnas i kommunen och ha som uppgift att bevaka intressena för dessa grupper vilka ofta själva kan ha svårt att göra sin röst hörd, samt vara en opartisk instans för information, stöd och rådgivning till de äldre, funktionshindrade och deras anhöriga. I kommunen skall det även finnas ett pensionärsråd, bestående av representanter från olika seniororganisationer jämte representanter från samtliga partier. Detta råd skall ges insyn i alla beslut som rör äldre- och handikappomsorgen och ses som en central och tungt vägande remissinstans.

Vi prioriterar därför särskilt frågan om den kommunala omsorgens arbetsvillkor. Sverigedemokraterna vill ge personalen ett större inflytande över arbetstider, rutiner och ansvar för att bevara och säkra tillgång av personal och kompetens och dess välmående. Vård- och omsorgsnämnden får därför en ytterligare förstärkt budget.

Trygghet

Sverigedemokraterna verkar för en kommun där människor ska kunna känna sig trygga – oavsett tid på dygnet, oavsett plats. En kommun präglad av lojalitet, solidaritet och tillit gentemot varandra där det allmänna rummet inte är ett privilegium för de som, genom att sprida rädsla, håller andra inomhus. Kommuninvånarnas trygghetskänsla är av stor vikt för oss. Människor skall kunna röra sig fritt i kommunen utan att känna sig otrygga. Många gånger går det att bygga bort otrygghet genom belysning och ökad insyn på platser som upplevs som otrygga, men även genom kameraövervakning. Samarbetet mellan kommunen och polisen måste fortsätta, inte minst för att hindra nyrekrytering av unga till den

organiserade brottsligheten. Därför krävs mer arbete med trygghet i framför allt våra skolor. Dock måste allt hot i, eller hot mot, alla kommunala verksamheter rutinmässigt polisanmälas. Kommunen måste ha en nolltolerans mot olagligheter. För att skapa trygghet förutsätter det även att kommunen utför de skyldigheter den har, genom att systematiskt och korrekt verkställa alla ålägganden.

Människor som är beroende av narkotika och andra beroendeframkallande medel skall erbjudas adekvat vård och stöd att ta sig ur sitt missbruk för att hjälpas till en fungerande drogfri vardag. På kommunal nivå kan mycket göras preventivt, operativt och mitigerade.

Skola och utbildning

Skola och utbildning är en kommunal kärnverksamhet så vi stärker budgeten med ytterligare 11 miljoner. Lärarnas status måste höjas och lärarna måste ges möjlighet att i ökad utsträckning fokusera på undervisningen. Det ska vara en rättighet att känna sig trygg under skoltid och nolltolerans måste råda mot stök och bråk i klassrummen. Vi vill möjliggöra ökade satsningar på antimobbningverksamheter, fler vuxna i skolorna och ett kunskapslyft i det svenska språket. Sjunkande resultat i skolan beror till stor del på undermineringen av lärarens roll och en ständig nedvärdering av själva utbildningen. Lärare tillåts inte heller

upprätthålla ordning och reda i klassrummet vilket resulterat i sämre studiero. Sverigedemokraterna avser därför ge lärare förhöjd status som ger ett större skydd mot verbala och fysiska angrepp.

Vi vill tillåta eleverna lära i sin egen takt. Idag anpassas skolgången efter den elev som är "svagast" vilket innebär att de elever som har lättare för skolgången förhindras att avancera snabbare. Detta får som följd att de inte uppnår de framsteg de hade kunnat nå. Vi vill därför införa klasser för de som behöver extra tid och resurser, samtidigt som de elever som har lättare att lära sig tillåts avancera i en snabbare takt.

Sverigedemokraterna vill framhålla vikten av att det svenska språket är nyckeln till en lyckad assimilation av stadens invånare med utländsk bakgrund. Därför menar vi att svenska ska vara obligatoriskt som språk i såväl korridor som klassrum, bortsett från språkundervisningen. Därför föreslår vi att kommunen tidsbegränsar den skattefinansierade modersmålsundervisningen. I vårt förslag får Viadidakt uppdraget att ta hand om alla introduktionskurser och förberedelseutbildningar knutna till migrationen. Då kan övriga skolor fokusera på sin respektive behörighetsnivå.

Vi vill också stärka utbud och incitament för att gå de yrkesutbildningar som arbetsmarknaden efterfrågar, vilket skulle leda till en ökad grad av självförsörjning bland våra invånare.

Kultur och fritid

Kommunen skall ha en aktiv roll i firandet av nationella högtider. Den kommunala musik- och kulturskolan bör utöver ordinarie verksamhet uppmuntras att synlig- och levandegöra det immateriella kulturarvet. Kommunen bör värna en god kultur- och naturmiljö genom hållbara kulturmiljö- och naturvårdsplaner. En aktiv och inspirerande fritid måste uppmuntras och aktivt stödjas. Vidare skall kommunen ombesörja att alla kommuninvånare bereds samma möjlighet att delta i dessa evenemang och tillgängliggöra dem för invånare och turister. Alla föreningsbidrag till religiösa och politiska föreningar skall avvecklas, till förmån för övriga lokala föreningar. Kulturnämnden får sänkt budget då de envisas med att betala ut kommunala skattemedel i form av bidrag och stöd till föreningar och aktiviteter som ligger utanför kulturen och det kommunala ansvarsområdet.

Jobb

Arbetsmarknaden bör följa eller vara större än befolkningstillväxten. Varje extra sysselsatt kommuninvånare innebär extra skatteintäkter samtidigt som utgifterna för ekonomiskt bistånd minskar. Tillgång till kompetent arbetskraft och ett gott företagsklimat är avgörande för sysselsättningen. Småföretagandet är särskilt gynnsamt eftersom en kommun beroende av några få stora företag är sårbar, även om vi gärna välkomnar medelstora och stora företag

till kommunen. Katrineholms kommun kan med satsningar på företagandet öka antalet kommuninvånare med Pensionsgrundande inkomst (PGI). Att endast ha höjt invånarantal som mål är inte ekonomiskt ansvarsfullt.

Arbetsföra kommunala bidragstagare bör snarast arbetstränas för att ofördröjligen komma i arbete. Kommunen ska ha ett småföretagarcenter vars funktion ska vara att ge stöd och vägledning till småföretagare samt verka för att skapa förutsättningar för konstruktiva samarbeten mellan myndigheter, näringsliv och utbildning.

Invandring

Kommunen skall införa en assimileringinriktad politik och en ansvarsfull mottagningspolitik. Behovet av försörjningstöd måste minska. Kommunen skall upprätta ett mångkulturellt bokslut så att kostnaderna för den massiva invandringen och mångkulturen klart framgår. Människor som kommer hit skall snarast hjälpas in i självförsörjning. Att leva på försörjningstöd ska inte vara en karriär. Katrineholm har haft stor mottagning av flyktingar genom åren och 2022 anvisas ännu fler till kommunen, men vi som kommun har inte längre förutsättningar för ett fortsatt mottagande.

Mer information om vad vi specifikt vill inom respektive fokusområde återfinns på vår hemsida (sd.se).

2022

Jämförd med den av majoriteten framställd budget för 2022 gör vi följande ramförändringar

Belopp (tkr)	Budget	Budget	SD Budget	Förändring
Nämnd/styrelse	2021	2022	2022	
Övergripande politisk ledning	11 656	13 013	12 013	-1 000
Bildningsnämnden	900 720	915 022	926 022	+ 11 000
Kommunstyrelsen	196 774	218 608	395 039	+176 431
Kulturnämnden	43 205	44 740	40 740	-4 000
Bygg- och miljönämnden	669	676	676	+/-0
Service- och tekniknämnden	120 294	131 962	131 962	+/-0
Socialnämnden	191 735	193 431		-193 431
Viadidaktnämnden	63 896	62 037	62 037	+/-0
Vård- och omsorgsnämnden	786 613	822 818	833 818	+11 000
Räddningstjänsten VSR	32 010	33 041	33 041	+/-0
Summa nämnder	2 347 572	2 435 349	2 435 349	+/-0

Möjligheternas Katrineholm 2022

Liberalernas budget

Liberal inledning

Jobb, möjligheter och framtidstro ska vara något för alla. Vi Liberaler är stolta över vår historia och vår ideologi. Vi vill att varje människa ska ges möjlighet och friheten att förverkliga sina drömmar och fatta egna beslut. Det är därför liberaler genom alla tider tagit strid för religionsfrihet, allmän rösträtt, mot nazism och kommunism, för sexuell frihet, jämställdhet och valfrihet. Liberalerna tror att varje människa kan bygga och trygga sin egen framtid. Vi tror att varje människa är beredd att ta ansvar för att genom kunskap, egna val, initiativ och eget arbete bygga sin egen framgång. När en människa bli självförsörjande blir denne också friare. Att vara oberoende, och att få möjlighet att bidra till samhället, ger dessutom en ökad stolthet och självkänsla. Vi utgår alltså från att människor är kapabla att ta ansvar för sig själva och sin försörjning och att de vill ta ett gemensamt ansvar för varandra. Samhället ska skapa de rätta förutsättningarna och ge stöd när så behövs, det sociala skyddsnetet ska fanga den som tillfälligt faller, inte begränsa den som själv kan stå.

Barn ska kunna drömma stora drömmar - och stora drömmar ska kunna slå in för barn oavsett bakgrund. Alla ska kunna kräva sin rätt - men vi ska också förvänta oss att varje människa ska göra sin plikt utifrån sin egen förutsättning.

Den friheten ska inte begränsas av kön, ursprung, föräldrars bakgrund, funktionshinder eller för den delen val av bostadsort. Det är liberalism!

Vi Liberaler tycker det är viktigt att alla invånare i kommunen ska kunna komma till tals och få service, uppmärksamhet och en känsla av delaktighet i samhället oavsett var i kommunen de bor. När vi pratar om Katrineholm så pratar vi om alla som bor, arbetar, studerar i eller besöker kommunen.

Katrineholm har alla möjligheter att stärkas till en framgångsrik och stark kommun. Katrineholm är en viktig knutpunkt för järnvägen men också för vägtrafiken, något som ger kommunen och kommunens företagare en stor rekryteringsbas av nya medarbetare. Men Katrineholms läge ger också invånarna tillgång till en mycket stor arbetsmarknad, inom en dryg timmes restid; Stockholm, Örebro, Linköping och Norrköping.

Katrineholms befolkning växer och måste fortsätta att för att klara en bra kommunal service, vård, skola och omsorg för alla. För att växa krävs attraktivitet. Attraktivitet i form av bra skolor och förskolor, kvalitét i vår äldreomsorg, vårt sätt att se på folk i behov av stöd och hjälp, de möjligheter vi skapar för att hjälpa människor bryta sitt utanförskap och möjligheten att påverka. Familjer som funderar på att flytta hit tittar naturligtvis också på föreningslivet, kulturlivet, friluftsliv och pendlingsmöjligheter.

Det vi ser som den kanske viktigaste nämnaren i allt det vi vill uppnå för Katrineholmsborna är kommunens personal. Personal- och kompetensförsörjning över tid är kommunens i särklass största utmaning. Utan kompetent och engagerad personal står vi oss slätt. Personal måste erbjudas delaktighet, långsiktighet, och kompetensutveckling. Här står vi som arbetsgivare och serviceleverantör inför ett omfattande utvecklings- och förbättringsarbete.

Vårt fokus ligger på att utveckla hela kommunen, tätorten såväl som landsbygden. Detta innebär att när vi pratar om företagande och arbetsplatser involverar vi även den gröna näringen - jordbruket. Allt från liten mat hantverkare med ett mindre antal djur till riktigt stora jordbruk. Jordbruket ger jobb, mat och biologisk mångfald. Jordbrukets betydelse för kommunen och för matförsörjningen får inte underskattas. Betande djur håller naturen öppen, bidrar till biologisk mångfald och skapar inte minst genom detta kolsänkor som lagrar koldioxid. Därför ska kommunen även fortsättningsvis i sin måltidsverksamhet servera jordbruksprodukter från kommunen vilket självklart innefattar kött från betande djur. Allt för ett öppet landskap och en levande landsbygd.

Vi behöver fler bostäder i olika former (upplåtelse) både för att locka nya invånare såväl som att förenkla för unga att skapa sitt första egna boende inom kommunen. Det senare kräver ett nytänkande för att kunna erbjuda bostäder i en hyresnivå som är rimlig för en människa med sitt eventuellt första jobb.

Katrineholm har alltså goda förutsättningar. Liberalerna vill tillvarata och förstärka dessa för att göra Katrineholm ännu bättre! Vi vill satsa på den fantastiska potential som Kommunen har, utan att blunda för de problem som finns i form av låga skolresultat, utanförskap, arbetslöshet, bidragsberoende samt inom vård- och omsorgen. Vi föreslår en rad åtgärder som både förstärker det positiva och hanterar svårigheterna. Visst finns det problem, stora problem - men vi kan fixa detta tillsammans!

Liberal driftbudget

Kommunens viktigaste uppgifter, kärnverksamheterna, är vård skola och omsorg. Av detta följer att vi för valåret 2022 väljer att satsa just inom dessa områden.

Fler ska i egen försörjning och behovet av försörjningsstöd ska minska. Vi väljer här att satsa 6 miljoner kronor mer på Viadidakts verksamhet än majoriteten.

Att ha en dröm och jobba hårt för att den ska gå i uppfyllelse, att kunna styra över sitt eget liv – den friheten borde fler få uppleva. Det skall löna sig att arbeta och det måste bli enklare att gå från utbildning till jobb. När fler jobbar minskar utanförskapet. Invandringen har berikat Sverige genom århundraden, och vi vill att det ska fortsätta vara så men då måste invandring bli mer än att resa över gränsen: ”Nya svenskar” ska in i samhället på riktigt, lära sig språket, jobba och bli en del av ett Sverige som växer och utvecklas.

Viadidakt, Arbetsförmedlingen och Socialförvaltningen är betydelsefulla aktörer när det gäller utbildning och integration för vuxna och arbetsmarknad. Även ungdomar och yngre vuxna med dålig skolunderbyggnad och allmänna hälsoproblem behöver en tydlig stöttning för att komma vidare i livet.

Vi vill se fler enkla jobb för dem som har svårt att få in en fot på svensk arbetsmarknad. Att kunna försörja sig själv, att mötas av människor och ett samhälle som ser det man *kan* göra och bidra med, och inte fokuserar på potentiella hinder - det leder till ett självständigt liv. Katrineholm ska präglas av medmänsklighet, tydliga förväntningar och möjligheter till självständighet, där alla människor möts av höga förväntningar och stöds till att bryta eventuellt utanförskap. Men vi behöver också bli tydligare i koppling mellan prestation och bidrag oavsett om det gäller vuxnas lärande eller att göra sig anställningsbar.

Egen försörjning innebär att delaktigheten i samhället ökar, bra för individen och bra för familjen. Bra för kommunen som får ökade skatteintäkter samtidigt som kommunens kostnader för bidrag minskar. För att långsiktigt klara av att gå från försörjningsstöd krävs både att individen klarar av att kommunicera på svenska men också att denne får en vettig arbetsträning eller låt oss kalla det för Coachning.

Liberalerna föreslår att dagens undervisning inom SFI med 15 timmar undervisning och 25 timmars praktik per vecka läggs om till att bli 25 timmars SFI och 15 timmars praktik. Motivet är dels att lära sig ett nytt språk som vuxen kräver dragglände och övning samt att det är ytterst svårt att hitta praktikplatser med dagens lösning.

Liberalerna föreslår att det anställs fler Coacher för arbetsträning/praktik och stödanställningar. Vi måste inse att ta emot en anställd som idag står långt ifrån arbetsmarknaden kräver stora insatser från arbetsgivarens sida. Resurser som inte alltid finns och som därmed försvårar både praktik och ”stödanställning”.

Varför?

Till att börja med, vi har väldigt många människor som kommit till Sverige sedan 2000-talet och som har lärt sig svenska, fått arbete och har arbetskamrater att umgås med. Men vi har fortfarande stora problem med hög arbetslöshet inom samma grupp. I Katrineholm är arbetslösheten bland de som kommit inom samma tidsperiod mycket hög. Fortfarande finns många som inte kan svenska, som har en ytterst knaper skolutbildning och som saknar arbetslivserfarenhet. Dessa måste komma in i det svenska samhället och det görs bäst genom arbete!

För att bli en del av ett socialt sammanhang, där jobbet är ett, krävs att man kan språket. En bristande utbildning och i det yttersta att vara analfabet ger höga murar därför måste språkträning stå i fokus.

Inom den svenska vänstern inklusive arbetarrörelsen låter det ofta som att arbetsgivare skär guld med täljkniv men så är inte riktigt fallet. Svenska entreprenörer försöker så gott det går att få sin verksamhet att utvecklas och gå med vinst vilket skapar förutsättningar för att växa och ge fler sysselsättning. För att dessa arbetsgivare och företag ska kunna erbjuda fler arbetsträning behöver de ges stöttning i form av coacher från exempelvis Viadidakt.

Förskola och skola. Vi väljer här att satsa 10 miljoner kronor mer än majoriteten.

- Barn och unga ska ha en trygg skola där lugn och ro tjänar till goda skolresultat - betydligt fler ska vara behöriga till gymnasieskolan och betydligt fler ska gå ut med höga betyg. Genom en trygg skola minskar barn och unga sin psykiska ohälsa och ökar sitt välmående.
- **Förskola**

Det är i förskolan som grunden läggs för barnet skolgång. Barnet får lära sig socialt samspel, turtagning, kreativitet, retorik, språk & kommunikation, skapande, estetiska uttrycksformer, grundläggande värdegrund, demokrati, att ta eget ansvar både för individ och för miljö, hur vi värnar om vår miljö, lära sig genom leken, att uttrycka sig och vara en god kamrat, tilltro till den egna förmågan och grunderna i teknik och digital teknik mm. Skolverkets rekommendationer sett till antal barn per barngrupp är max 12 för 1-3 åringar, max 15 för 4-5 åringar. Nivåer som överskrider i kommunen och i kombination med den relativt låga koncentrationen av legitimerade förskollärare (36 % år 2020 Kolada) är en minst sagt bekymmersam utmaning för kvalitén i förskolan och Katrineholms förmåga att möta kraven i förskolans läroplan.
- **Grundskola**
- Skolan är det forum där vi bäst kan ge varje barn/ungdom förutsättningarna att forma sin egen framtid, att överträffa sina drömmar och bli något deras föräldrar bara hade kunnat drömma om. Och i det avseendet sviker den styrande majoriteten våra barn.

Liberalerna föreslår:

- Fler pedagoger och barnskötare inom förskolans verksamhet samt att svenska som språk ska vara norm bland personalen som arbetar nära barnen.
- Utökad timplan i F-6, fokus på svenska och matematik.
- Utökad lästräning redan i förskolan
- Liberalerna vill också påbörja arbetet med att återinföra tryckta läromedel i årskurserna F-6.
- utökade satsningar på ordning och reda i skolans lokaler och lektioner kommer resultera i förbättrade resultat.

Större satsning på tvålärarklasser. De barn och unga som har lätt för sig måste få ett ökat stöd/utmaning precis som barn och unga som inte har helt lätt för sig i skolan. Alla unga måste ges möjligheter till bra utbildning.

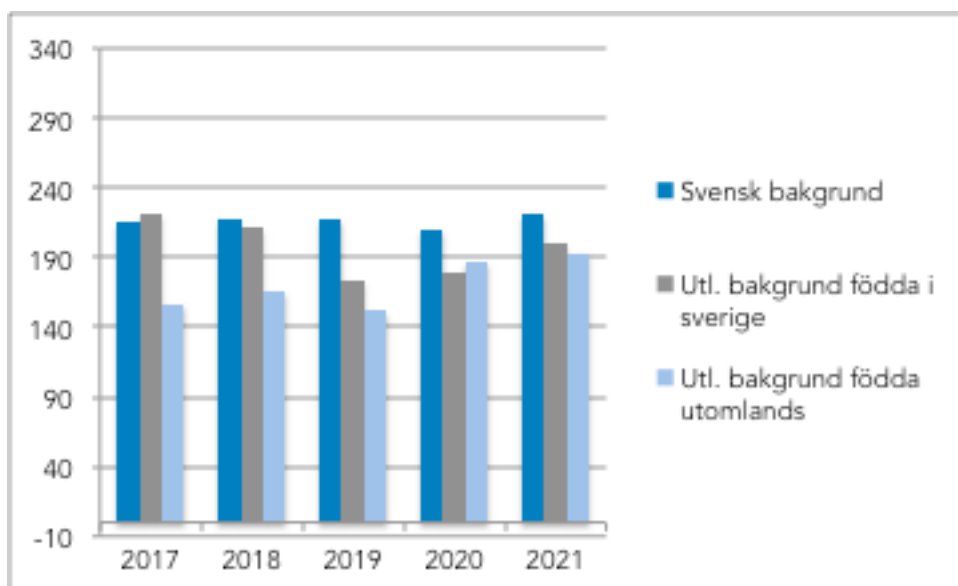
Varför?

Vi vet att många barn i första klass har ett bristande språkförråd och stora problem med att läsa texter då de slutar första. Detta beror på många saker, dels ett minskat läsande bland föräldrar men också användandet paddor, mobiltelefoner och TV istället för att läsa. Läsa tillsammans med en vuxen. Barn som inte tidigt utvecklar sin läskompetens har en oftare än svårare att ta till sig skolans utbildning.

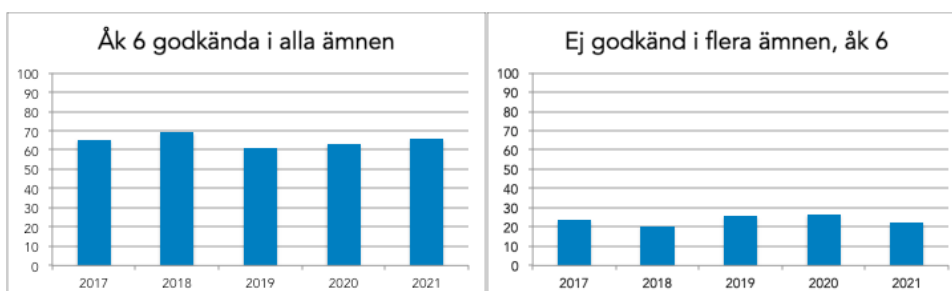
För att säkerställa den dagliga träningen i det svenska språket krävs att den personal barnen träffar på i sin vardag på fritids och förskola faktiskt pratar och kommunicerar på en bra svenska. Barnens övning in i det svenska samtalet går genom personal i förskola och på fritids. Därför behövs en språkvalidering vid arbete med yngre barn.

Meritpoängen i Katrineholms kommunala skolor är dåliga. Såväl meritpoäng för elever som slutar åk9 som elevers resultat när de slutar sjätte klass har allt annat att önska

Meritpoäng åk 9 VT i juni

Elevers resultat årskurs 6 VT i juni

Vård och omsorg. Liberalerna satsar 10 miljoner kronor mer än majoriteten.

De individer som behöver hjälp med att klara av sin vardag ska få den hjälpen, utifrån individuella behov och med möjlighet att själv påverka vem/vilka som ska utföra den, när de behöver den. För Liberalerna handlar det om att ge rätt hjälp och stöd och se till att alla får känna trygghet och leva livet, hela livet.

Katrineholm ska vara en plats där människor vågar drömma stort och ges möjlighet att jaga de drömmarna, oavsett ålder och funktionstillstånd. I Liberalernas Katrineholm ges alla möjlighet att vara en självklar del av samhället på lika villkor. Vi vill ha ett inkluderande samhälle där människors olikheter tas tillvara och där vi nyttjar varje individs unika egenskaper. Ingen ska lämnas utanför och stämplas som oförmögen.

Äldreomsorgen i Katrineholm ska verka för att de sista åren i livet blir precis lika värdefulla som de första. Vi vill att äldreomsorgen ska kunna möta varje enskild individs behov och önskemål och då måste verksamheterna genomsyras av valfrihet och trygghet, både för den enskilde individen som för dess anhöriga.

Personer med **funktionsnedsättning** ska ges bästa förutsättningar att leva sitt liv som andra, och att bli sitt bästa jag! Tillgänglighets- och bostadsanpassningar ska vara en självklar del när vi planerar och bygger våra samhällen. Alla människor ska ges möjlighet att röra sig fritt och obehindrat i vår kommun. Bristande tillgänglighet är diskriminering!

LSS skall kännetecknas av högre grad av långsiktighet, med uppföljning/utvärdering där syftet är att följa upp hur insatserna behöver justeras för att fortsatt stämma överens med individens behov.

En förstärkning av kompetens och bemanning inom äldre vården behövs redan nu men framför allt för att klara av framtida behov. Kommunen behöver stärka sin kompetens och sin strategi vad gäller Funktionsarbetet. Behövs nu men framföra all de kommande åren.

Vi vill specifikt satsa på:

- Fler anställda inom hemtjänsten, ger färre nya ansikten för de med behov.
- Fler med vårdutbildning inom Vård och omsorgsverksamheten
- En ökad satsning på vårdutbildning med inriktning på demens
- Inom vård och omsorgsverksamheten ska personalen prata svenska
- Att ta fram en funktionspolitisk strategi

Socialnämnden

Många saknar helt egen försörjning, många har otillräcklig försörjning. Fler måste göra sig anställningsbara och kraven på motprestation för att uppbära försörjningsstöd är självklara. Det kan handla om att ställa krav på studier (allt från SFI till Komvux) eller arbetsinsatser inom kommunens verksamhet för att bryta negativa konsekvenserna av längre arbetslöshet.

Insatser för personer med beroendeproblematik bör öka fokus på de medberoende. En balans i rehabiliteringen av individer med beroende och bland de medberoende är nödvändig för att få till en situation där den medberoende och den med beroende kommer ur beroendet tillsammans.

Tusentals svenska barn och unga förlorar sina framtidsmöjligheter genom att dras in i brottets bana. Varningslamporna har ofta lyst sedan länge. Många av dem växer upp i familjer där föräldrarna inte har förmågan att ge barnen omsorg eller trygga dem mot våld och övergrepp. Föräldrar, äldre syskon och andra vuxna som själva är indragna i kriminell verksamhet är en del av alltför många barns verklighet. När dessa barn misslyckas i skolan erbjuder de kriminella gängen en alternativ arbetsmarknad.

Socialtjänsten behöver få ytterligare mandat och verktyg för att ingripa tidigt och ibland kraftfullt för att få barn och unga på rätt väg i livet. En trygg skola som erbjuder studiero, kunskap och stöd till alla elever är avgörande. När ett barn eller en ung person begår brott måste rättsväsendet agera snabbt.

En mycket stor del av förvaltningens verksamhet omfattar utredningsärenden av missförhållanden inom familjer och relationer. För att minska detta missförhållande över tid behöver insatser sättas in tidigt – redan från spädbarnstadiet. Och ur ett kommunalt perspektiv är det viktigt att redan inom förskolans och skolans verksamhet arbeta för att barn ska få en bra start i livet genom en god utbildning.

Kommunstyrelsen och Service och teknik. Liberalerna drar ner med 10 miljoner kronor respektive 3 miljoner.

Vad gäller Kommunstyrelsen handlar det om ett generellt krav på att effektivisera verksamheten – d.v.s. göra rätt saker rätt.

Service och tekniknämndens besparing ska uppnås genom att delar av av det som i dag görs i egen regi upphandlas.

<i>Belopp i tkr</i>	Budget	Majoritetens	Liberalernas
Nämnd/benämning	2021	budget 2022	budget 2022
Övergripande politisk ledning	-11 656	-13 013	-13 013
Bildningsnämnden	-900 720	-915 022	-925 022
Kommunstyrelsen	-196 774	-218 608	-208 608
<i>varav kommuncentrala</i>	-14 936	-17 429	-14 929
<i>varav kommunledningsförvaltningen</i>	-110 388	-106 210	-101 210
<i>varav samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	-68 450	-83 829	-81 329
<i>varav kommunstyrelsens medel till förfogande</i>	-3 000	-5 000	-5 000
<i>varav reserv egen försörjning</i>	0	-6 140	-6 140
Kulturnämnden	-43 205	-44 740	-44 740
Bygg- och miljönämnden	-669	-676	-676
Service- och tekniknämnden	-120 294	-131 962	-128 962
Socialnämnden	-191 735	-193 431	-193 431
Viadidaktnämnden	-63 896	-62 037	-68 032
Vård- och omsorgsnämnden	-786 613	-822 818	-832 818
Räddningstjänsten VSR	-32 010	-33 041	-33 041
Kompensation för ökade löner	0	0	0
Ökade kapitalkostnader nämnder	0	0	0
Summa nämnder	-2 347 572	-2 435 349	-2 448 344
Ökade kostnader lokaler	-10 867	-35 819	-35 819
KFAB, från eget kapital	5 000	0	0
Löneuppräknig	0	0	0
Drifteffekt av föreslagna investeringar	0	0	0
Drifteffekt av teknisk justering investeringar	0	0	0
Drifteffekt av föreslagna exploateringar	0	3 280	3 280
PO-påslag och semesterlöneskuld	106 876	107 640	107 640
Pensioner	-136 561	-123 584	-123 584
Intäkter Viadidakt-Vingåker	13 485	13 259	13 259
Kapitalkostnadsintäkter	98 077	103 801	103 801
Kapitalkostnader exploatering	0	-5 673	-5 673
Avskrivningar	-83 371	-91 519	-91 519
Skatteintäkter	1 510 404	1 624 226	1 624 226
Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	787 374	786 444	786 444
Kommunal fastighetsavgift	71 905	71 963	71 963
Finansiering, utdelningar m.m.	21 309	24 528	24 528
Riktade statsbidrag äldreomsorgssatsning	15 449	15 449	15 449
Summa finansiering	2 399 081	2 493 996	2 493 996
TOTALT	51 509	58 646	45 652
Budgeterat resultat i % av skatter och utjämning	2,17%	2,36%	1,83%

Investeringsbudget

Vi Liberaler ställer oss frågande inför de förslag till investeringsbudget som majoriteten redovisar. För att kunna bedöma de olika förslagen krävs en objektsanalys, d.v.s. vilka ekonomiska konsekvenser innebär det att exempelvis halvera väg- och maskininvesteringar.

Majoritetens förslag till investeringsbudget omfattar såväl förvaltnings- som bolagsinvesteringar (KFAB). Totalt uppgår förvaltningarnas investeringsbudget till knappt 115 miljoner kronor och där Bildningsförvaltningens del uppgår till 46.4 miljoner. Lejonparten är att hänföra till inredning och utsmyckning av de två nya skolorna. Denna investering innebär en driftkostnadsökning på cirka 150 000 kr, en summa som kanske inte verkar så hög sett till Bildningsnämndens totala driftbudget på dryga 900 miljoner kronor. Men många bäckar små gör att verksamheten påverkas.

Det större bekymret är investeringarna inom KFAB och de hyresåtaganden som dessa resulterar i. Sett till bildningsnämnden ligger denna summa på knappt 27 miljoner kronor 2022 motsvarande siffror för Vård och omsorg uppgår till 9 miljoner kronor. Pengar som kommer att påverka de olika förvaltningarnas verksamhet inte bara 2022 utan flera år framåt.

Majoritetens förslag till fastighetsinvesteringar 2022-2

Belopp i tkr		Investeringsutgift			Hyresåtagande		
Nämnd	Benämning	2022	2023	2024	2022	2023	2024
KFAB	Fettavskiljare		500	500		18	35
KFAB	Återvinningsstationer för kommunens verksamheter		400	400		14	28
KFAB	Larm verksamhetslokaler	2 000	2 000	2 000	180	160	160
KFAB	Ventilationskrav OVK samt brandskydd	1 500	1 500	1 500	53	105	105
KFAB	Safirenhuset ventilation	22 000			670	770	
KFAB	Aktivitetsplan Norr	1 000			80	40	
KFAB	Fastighetsbevarande åtgärder i div 200	8 000	15 550	10 900	223	746	838
KFAB	Projekteringspott	1 000	1 000		115	230	115
KFAB	Miljö- och energibesparande åtgärder	1 000	1 000	1 000			
KFAB	Kameraövervakning skolor och förskolor	1 000			115	35	
KFAB	Oförutsedda mindre investeringsbehov (verksamhetsanpassningar/myndighetskrav)	10 500	500		1 208	1 265	58
	Summa KFAB	48 000	22 450	16 300	2 643	3 383	1 339
KS/KLF	Musikens hus rullstolsramp till scenen	90			3	3	0
	Summa kommunstyrelsen	90	0	0	3	3	0
BIN	Ventilation förskolor/skolor	1 500	1 500	1 500	53	105	105
BIN	Ventilation Tallås	10 000			350	250	
BIN	Utemiljö förskolor/skolor	2 350			203	153	
BIN	Ljudabsorbenter och akustik	650			42	42	
BIN	förskolor/skolor	1 600			104	104	
BIN	Ny högstadieskola Järven	230 500			9 322	9 322	
BIN	Ny F-6 skola Norr	165 000			7 227	7 227	
BIN	Ombyggnad av Tallåsskolan	25 000	13 000		3 692	-1 797	412
BIN	Ombyggnad av Kupolen		2 000	8 000		63	317
BIN	Skolutbyggnad övrigt	43 500			1 878	1 878	
BIN	Optioner skolor	7 946			252	252	
BIN	Ny förskola Forssjö 120 barn	33 000			1 295	1 295	
BIN	Forssjö Fågelbo förskola, anpassning till skollokaler		300			10	10
BIN	Skogsborgsskolan. Ny idrottshall	31 700			1 254	1 254	
BIN	Sandbäcksskolan ombyggnad gamla skoldelar	1 500	3 500		898	-692	111
BIN	Ombyggnad av entreér på förskolor/skolor	800	1 600		52	156	104
BIN	Duveholmsgymnasiet. Ombyggnad av huvudentré	200			10	10	
BIN	Forssjö skola, om- och utbyggnad av befintliga entréer		3 000			105	105
BIN	Valla skola, ombyggnad Bonäspaviljongen	1 500	1 500		198	195	98
BIN	Lindengymnasiet ombyggnad vän 2-5, integration gymnasiesärskolan		18 000			2 870	-598
BIN	Anpassningar gymnasiesärskolan						
BIN	Duveholmsgymnasiet, ny entré och RWC		800			52	52
	Summa bildningsnämnden	556 746	45 200	9 500	26 827	22 853	714
KULN	Lokstallsområdet		6 100	7 100		514	462
	Summa kulturnämnden	0	6 100	7 100	0	514	462
STN	Om- och tillbyggnad av Igelkottens matsal		4 000		56	140	140
STN	Duveholmsgymnasiet, tillbyggnad av matsal	3 000	3 000		95	264	95
STN	Duveholmshallen, simhallen		23 500			888	744
STN	Nytt golv i Järvenhallen		1 500			73	73
STN	Utbyte av läktare i Nyhemshallen	800			39	39	
STN	Tallåsaulan bygga loge	325			16	16	
STN	Utbyte av nyckellås mot kodlås i uthyrningslokaler	200	200		10	19	10
STN	Köket Backa FSK, renoveras i samband med nybyggnationen			1 000			35
STN	Nytt golv Nyhemshallen	1 500			53	53	
STN	Duveholmshallens norrentré mot gång- och cykelstråk	250			12	12	
	Summa service- och teknknämnden	6 075	32 200	1 000	279	1 503	1 096
VON	Vallgården anpassningar	525	300		21	33	12
VON	Anpassning av Strandgården	12 000			680	680	-100
VON	Anpassning av Äldreboende Furuliden	30 000	80 000		8 300	-3 380	2 800
VON	Anpassning av Äldreboende Norrglantan		10 000	26 000		1 130	612
VON	Anpassning av Äldreboende Pantern	12 000			470	470	
	Summa vård- och omsorgsnämnden	54 525	90 300	26 000	9 471	-1 067	3 324
	SUMMA TOTAL INVESTERING	665 436	196 250	59 900	39 223	27 189	6 935

Ett hållbart Katrineholm

- för långsiktig överlevnad inom planetens gränser

*Budgetförslag för Katrineholms kommun 2022
med plan för 2023-2024*

”Vi måste leva så, som alla kan leva – alltid!”

Inledning

Att möta och motverka effekterna av de klimatförändringar som vi redan idag ser tydliga tecken på kommer framöver att vara en av mänsklighetens stora utmaningar. Den senaste rapporten från **The Intergovernmental Panel on Climate Change**, IPCC, säger att det numer inte råder några tvivel om att det är människans utsläpp av koldioxid som förändrat klimatet. Olika typer av extremväder, som hetta, skyfall, stormar och kyla, blir också allt vanligare.

Under sommaren 2021 har temperaturer på närmare plus 50 grader Celsius uppmätts på många håll, stora vattenflöden och skyfall har orsakat såväl dödsfall som materiell förödelse i Europa och på andra håll i världen.

För oss i Miljöpartiet är detta tyvärr inga nyheter, utan något som inte bara vi utan framförallt forskarna länge varnat för. Men det är först nu vi på allvar börjar se effekterna av den påverkan människan har på klimatet.

Enligt en alltmer samstämmig forskarkår har vi ett knappt decennium på oss att göra de förändringar som krävs för att ställa om samhället. Som individer, kommuner och nationer kan vi välja att vara en del av lösningen, eller en del av problemet. För oss i Miljöpartiet är valet enkelt – vi vill vara en del av lösningen, och vill även att Katrineholms kommun ska vara det.

På samma sätt som Sverige har ett ansvar att minska sin klimatpåverkan och sitt ekologiska fotavtryck har Katrineholm som kommun ett ansvar att göra sin del. Världen består av små och stora lokalsamhällen och Katrineholm är ett av dem.

Vi befinner oss även i det som kommit att kallas det sjätte massutdöendets tid. Det 5:e, som för cirka 65 miljoner år sedan tog död på dinosaurierna, orsakades enligt forskarna av en astroid eller av omfattande vulkanutbrott. Nu är människan orsaken. Enligt FN riskerar 1 miljon arter att försvinna. Många insekter, som är en förutsättning för att vi ska kunna få mat, är hotade; och när naturens väv slits sönder drabbas även människan.

Vi blir allt fler som inser dessa samband och som inser hur viktigt det är att arbeta för att främja den biologiska mångfalden. Miljöpartiet i Katrineholm kommer alltid att värna pollinerande insekter och andra arter genom att kräva större andel ekologisk matproduktion. Vi kommer att ta varje chans vi får att skydda skog som andra vill hugga ner och vi kommer oförtröttligt att kämpa för en vildare natur där våra medvarelser får leva sina liv för sin egen skull.

För att nå dit vill vi skapa större sammanhängande skogsområden och gröna stråk i kommunen, och det är naturligtvis av stor vikt att vara extra rädd om särskilt skyddsvärd natur. Av den anledningen säger vi nej till att tallmossen i Kerstinboda industriområde jämnas med marken för att tillgodose kortsiktiga särintressen. Mossen har mycket höga naturvärden som på intet sätt går att återskapa.

Att ställa om på riktigt kräver mer genomgripande åtgärder än att plocka de lågt hängande frukter som rankar kommunens miljöengagemang. Det är när det uppstår verkliga

målkonflikter det visar sig hur mycket de fina orden i policydokument och planer egentligen är värda. Och vi tvekar inte att ta ställning. Vi står på naturens sida.

Eftersom utmaningarna på klimat- och miljöområdet är så pass stora måste de också få den uppmärksamhet de förtjänar - på alla nivåer. För att skapa ökad medvetenhet vill vi därför att Katrineholms kommun utlyser klimatnödläge. Detta indikerar att kommunen tar frågan på största allvar och är beredd att betrakta den pågående klimat- och miljökrisen som den kris det är.

För Miljöpartiet är tanken på detta inget nytt eftersom vi alltsedan partiet bildades anser att vi befunnit oss i ett klimatnödläge. Vi tycker därför att det är bra att fler under senare tid uppmärksammat situationens allvar. Men det räcker inte att stanna vid detta. Vad som också krävs är att klimat- och miljöfrågorna ges en överordnad roll i kommunen och att alla långsiktigt strategiska beslut som fattas bedöms utifrån den direkta och/eller indirekta klimat- och miljöpåverkan de har och att detta får avgöra vilka satsningar som sedan görs. Vi vill också att Katrineholms kommun inför en koldioxidbudget för att vi tydligt ska kunna följa arbetet med att minska kommunens klimatpåverkan.

För att markera behovet av handling inleder vi även i år vårt budgetförslag med ett avsnitt där vi skissar på åtgärder vi ser som nödvändiga för att kommunen ska kunna bygga långsiktig resiliens för att motverka effekterna av de förändringar som följer i klimat- och miljökrisens spår, det vill säga bygga en kommun som på olika sätt förbereder sig för att klara av effekterna av de olika kriser vi redan befinner oss i, kriser som dessutom kommer att förvärras ytterligare om inget görs.

För det är faktiskt så att vi som idag delar den här planeten kommer att avgöra framtiden för oss själva, för våra barn och barnbarn, för djur, natur och det ekologiska systemet. Återkommande vetenskapliga rapporter talar om vikten av att radikalt minska utsläppen av koldioxid för att vi ska ha en möjlighet att komma i närheten av de klimatmål som världens länder kom överens om i Paris 2015. Allt fler rapporter tyder på att målet att begränsa temperaturökningen till 1,5 grader Celsius jämfört med förindustriell nivå inte längre är möjlig. Inte minst på grund av detta måste FN:s klimatmöte COP26 i Glasgow resultera i radikala åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser.

Och vi måste våga tala klarspråk – det handlar inte längre om att ta små försiktiga steg för att uppnå dessa mål. Det handlar om rejäla krafttag, om politiskt mod, men framförallt om att förändra ett system som tycks oförmöget att handla i enlighet med den kunskap som forskarvärlden bidrar med. Och ju längre vi väntar, desto större och mer drastiska blir de åtgärder som måste genomföras.

Vi vill att Katrineholm ska vara en kommun som ser utmaningarna och där vi är beredda att agera. Vi måste visa att vi tar vårt ansvar, att vi vågar fatta de beslut som krävs av oss. Vi vill att Katrineholm ska vara en del av lösningen – inom naturens ramar.

Miljöpartiet de Gröna är det minsta partiet i Katrineholms kommunfullmäktige under mandatperioden 2019-2022. Detta är vi väl medvetna om, men vi är också medvetna om att vi är bärare av ett budskap som blir alltmer aktuellt för var dag som går, nämligen nödvändigheten av att på ett radikalt sätt ställa om samhället så att det blir ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart.

Foto: Nicklas Adamsson

Förutsättningarna

Det är alltså inte första hand i kraft av vår storlek vi nu kommer att kunna driva på de förändringar som behöver göras. Det är snarare genom att aktivt bidra med välgrundade omställningsförslag, faktabaserad kunskap och radikala gröna idéer som vi kan påverka den politiska utvecklingen i Katrineholm i rätt riktning. Det budgetförslag som presenteras nedan ska ses i ljuset av detta.

Vårt budgetförslag för 2022 sätter av naturliga skäl klimat- och miljöfrågorna främst. Detta eftersom vi menar att omställningen till ett långsiktigt hållbart samhälle är den enskilt viktigaste frågan vi har att hantera idag. Det är också en fråga som måste få genomsyra alla politikområden.

Vad som krävs för att minska vårt ekologiska fotavtryck för att på allvar skapa ett annat samhälle är satsningar som fasar ut, inte bara beroendet av miljöskadliga fossila system, utan också den "business as usual"-mentalitet som fortfarande råder. Det blir alltmer tydligt att de klimatanpassningar vi måste göra för att skapa drägliga livsvillkor i framtiden kräver att vi ifrågasätter mycket av det vi vant oss vid och hittills tagit förgivet. Att bedriva en politik som bortser från detta faktum är inte bara ansvarslost, utan även oärligt eftersom vi idag vet vad som krävs av oss.

Vi kommer i ökad utsträckning behöva se över vår nuvarande livsföring, förändra ohållbara konsumtionsmönster, omvärdera vårt sätt att resa, omvärdera vårt sätt att bygga och bo, vår

livsmedelsförsörjning och inte minst vår kosthållning. Framtiden kommer att se annorlunda ut på många sätt, men det behöver inte alls vara en nackdel. Det kan snarare innebära högre livskvalitet och ökade möjligheter att utveckla ett samhälle som anpassar sig till de planetära ramarna. Det kan förändra människors livsvillkor till det bättre och göra livet mer harmoniskt och meningsfullt.

När vi som opposition ska förhålla oss till den ekonomiska fördelningen i en majoritetsbudget blir det sällan mer än små justeringar på marginalen, oavsett hur gärna man än vill hävda motsatsen. De flesta av de behov som presenteras i majoritetens förslag är reella och många verksamheter är lagstyrda. Detta gör att det utöver ideologiska skiljelinjer om hur verksamhet ska styras också krävs förståelse för att det är människor av kött och blod som finns på andra sidan siffrorna.

I en omvälvande tid där vi behöver ta krafttag för att komma tillrätta med den klimat-, miljö-, natur- och biologiska mångfaldskris vi befinner oss i är det viktigt att människors grundläggande behov uppfylls. Detta inte minst med tanke på den Coronapandemi vi fortfarande befinner oss i. I vårt budgetförslag inriktar vi oss därför främst på att peka ut riktningen för det omställningsarbete som behöver göras.

Detta betyder inte att vi håller med om alla de satsningar majoriteten vill göra, snarare beror det på att vi bedömer att många av de förslag vi vill genomföra inom respektive verksamhet är kostnadsneutrala och därför ryms inom budgetramarna för respektive nämnd. Vi gör dock ett antal uttalade satsningar. Dessa återfinns dels under respektive budgetområde, men finns även samlade i slutet av vårt budgetdokument. I övrigt ska vår budget främst ses som ett inriktningsdokument där de presenterade förslagen pekar på förändringar som är nödvändiga att göra i den omställning av Katrineholms kommun som måste ske.

Vi känner också att vi saknar tillräcklig insyn i budgetprocessen för att kunna göra mer omfattande förändringar. Detta gör att vissa av de satsningar vi vill göra kan uppfattas som mer eller mindre rimliga för den som har hela bilden klar för sig. Samtidigt är det också en självklarhet att alla förändringar, om de skulle vinna gehör i ett befintligt budgetförslag, skapar behov av omprövning och omfördelning inom den verksamhet som är aktuell.

Genom upplägget av den budgetprocess som den politiska majoriteten i Katrineholm förespråkar kritiserar oppositionen inte bara för de ideologiska skiljelinjer vi framhåller i våra förslag (vilket är helt OK). Vi kritiserar även för de ekonomiska slutsatser vi drar av den budgetprocess vi är utlämnad åt. Det senare är inte alls OK. Om det fanns en ärlig vilja att skapa ett mer sakligt samtal kring budgeten, vilket vi gärna ser, kan majoriteten själv närsomhelst bidra till detta genom att tillmötesgå oppositionens önskemål om en mer inkluderande budgetprocess. Detta skulle inte bara öka respekten för politiken, det skulle även stärka demokratin genom att skapa ökad transparens och dessutom ge medborgarna större förståelse för den kommunala ekonomin.

Med detta sagt överlämnar vi vårt budgetförslag ***”Ett hållbart Katrineholm – för långsiktig överlevnad inom planetens gränser”*** till kommunfullmäktige.

Miljöpartiet de Gröna i Katrineholm i november 2021

Långsiktig överlevnad inom planetens gränser

”Vår livsstil i Sverige och andra ekonomiskt starka länder ger upphov till miljöeffekter långt utanför våra länders gränser. Vi måste ställa om våra samhällen så att vi klarar att leva ett gott liv i framtiden utan att förstöra möjligheterna för oss själva, människor i andra länder och kommande generationer.”

(ur miljöavsnittet i Miljöpartiet de Grönas partiprogram)

Det krävs ofta modiga beslut för att uppnå verklig förändring. Klimatfrågan är ett sådant exempel. För att komma tillrätta med de problem som människan skapat behövs betydande insatser. Vi måste fasa ut fossila bränslen och hitta andra lösningar som gör att transporter och kommunikation inte längre bidrar till utsläpp av koldioxid. Vi måste fasa ut kemikalier och andra farliga ämnen. Vi måste värna den biologiska mångfalden och skydda viktiga biotoper. Vi måste inse att omställningen till ett samhälle inom planetens gränser också innebär att vi måste sluta göra sånt vi vant oss vid och tycker är självklart.

Många beslut måste fattas på nationell och global nivå, men vi måste även bedriva ett aktivt omställningsarbete i kommunen för att bryta negativa mönster och skapa långsiktigt hållbara lokala lösningar. Och vi måste som sagt våga ta modiga beslut.

Eftersom utmaningarna på klimat- och miljöområdet är så stora måste de också få den uppmärksamhet de förtjänar - på alla nivåer. Det är viktigt för att göra människor medvetna och skapa förståelse för de beslut som måste fattas framöver. För att skapa ökad medvetenhet vill vi därför att Katrineholms kommun utlyser klimatnödläge. Detta indikerar att kommunen tar frågan på största allvar och är beredd att betrakta den pågående klimat- och miljökrisen som den kris det är.

För Miljöpartiet är tanken på detta inget nytt eftersom vi alltsedan partiet bildades anser att vi befunnit oss i ett klimatnödläge. Det är därför bra att fler sent omsider uppmärksammar situationens allvar. Men det räcker inte att stanna vid detta. Vad som krävs är att klimat- och miljöfrågorna ges en överordnad roll i kommunen och att alla långsiktiga strategiska beslut som fattas bedöms utifrån den direkta och/eller indirekta klimat- och miljöpåverkan de har och att detta sedan får avgöra vilka satsningar som eventuellt ska genomföras.

För att ge klimat- och miljöarbetet ökad tyngd vill vi därför inrätta en tjänst som klimatanpassningsstrateg, samt inrätta ett klimatanpassningsråd med uppdrag att utarbeta ett handlingsprogram för omställning som ska ligga till grund för utvecklingen av ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart Katrineholm. För att ge detta arbete ytterligare tyngd föreslår vi också att det inrättas en omställningsfond som på olika sätt initialt ska bidra till att finansiera de åtgärder som behöver genomföras för att kommunen på allvar ska komma igång med det omställningsarbete som ligger framför oss.

I Sverige är idag 8,7 procent av all skog skyddad (siffror från Naturvårdsverket 2020). På EU-nivå finns förslag att skydda 30 procent av unionens landyta och hav. En mycket positiv och viktig åtgärd för att skapa bättre förutsättningar för biologisk mångfald. Andelen skyddad natur i Katrineholm utgör totalt 0,7 procent, så här finns mycket att göra. För att på allvar öka arealerna vill vi därför undersöka möjligheterna att skapa större sammanhängande skogsområden/gröna stråk i kommunen för att skydda skogen och där återväxten främjas

genom rewilding (återförvildning). På sikt bör kommunens egen mark kunna utökas ytterligare och kompletteras med inköp av lämpliga markområden för att skapa betydande gröna stråk med höga naturvärden genom kommunen.

Lämpliga skogsområden där detta arbete kan påbörjas är i de större skogsskiften som kommunen redan äger. Vi vill att kommunens skogsbruksplan arbetas om så att ovanstående satsningar finns med. Vi vill att kommunens skogsmark i övrigt blir hyggesfri och helt undantas från vinstkrav för att i stället ses som värdefulla rekreativsområden för ett aktivt friluftsliv. I de skogsområden där avverkning skett bör naturen få möjlighet att återhämta sig på egen hand. På sikt bör all kommunal skog skyddas.

Både växter och djur hotas av miljögifter och klimatförändringar, vilket är allvarligt och leder till att hela ekosystem kollapsar. Ett exempel på detta är bidöden. Med färre vilda bin som kan pollinera grödor kommer detta inte bara påverka den biologiska mångfalden, utan även i hög grad vår egen livsmedelsförsörjning.

För att förhindra att livsförutsättningarna blir sämre för pollinerande insekter måste vi tänka förebyggande när vi samhällsplanerar. Vi behöver också titta närmare på hur de förändringar vi tidigare gjort, i till exempel stadsmiljön, påverkar livsbetingelserna för växter och insekter och andra djur. Vi vill därför ta fram en pollineringsplan där tanken är att de park- och grönområden som finns i centrala Katrineholm, liksom i kommunens mindre tätorter, kartläggs med syfte att i samband med omplanteringar prioritera växter som attraherar pollinerande insekter så att dessa kan hitta mat från tidig vår till sen höst. Vi vill också att det sker ett medvetet skifte när det gäller val av växter. Istället för prydnadsväxter vill vi i större utsträckning se ätbara växter i kommunens parker och planteringar.

Vi vet att kommunens medarbetare som arbetar inom park och trädgård gör ett bra jobb redan idag, men vi vill stärka detta arbete ytterligare. Vi vill också ta fram en lokal planteringskalender som kan hjälpa intresserade att välja växter till trädgård, balkong och kolonilott för att på så sätt ge pollinerande insekter bättre förutsättningar. Katrineholm måste vara en bra plats att leva på även för insekter. Detta ger indirekt goda livsförutsättningar även för oss människor.

Ett annat sätt att främja biologisk mångfald är att sluta klippa gräsytor och låta gräs, blommor och örter växa fritt och på så sätt bidra till ett myllrande liv av smådjur, fjärilar, skalbaggar, humlor och bin. Vi låter oss luras av grönskan, men välklippta gräsmattor är i själva verket gröna öknar, fattiga på både växter och djur. För att anlägga ängsmark krävs dock större insatser än att sluta klippa gräset. Marken måste bland annat magras av för att man ska få den rätta florans. Gräset/örterna ska slås med skärande redskap i slutet av sommaren när fröna är mogna och ska därefter ligga kvar en tid för att frökapslarna ska kunna ge ifrån sig sitt innehåll. Vi avsätter medel i vårt budgetförslag för detta arbete.

Träd och ymnig grönska bidrar effektivt till att sänka lufttemperaturen i samband med värmeböljor. Därför bör fler träd och buskar planteras i stadsmiljön och få växa sig stora och höga för att på sikt kunna bidra till att lindra de värmeböljor som beräknas bli allt vanligare framöver.

Plast är idag ett stort miljöproblem, inte minst i form av mikroplaster, förpackningar och engångsmaterial. Vi vill därför fasa ut engångsplast från all kommunal verksamhet.

Vi vill

- att Katrineholms kommun utlyser klimatnödläge. Detta indikerar att kommunen tar frågan om den klimat- och miljökris vi befinner oss i på största allvar.
- att kommunen reviderar sina policydokument för att klimatnödläget ska uppmärksammas och få genomslag i samtlig verksamhetsutövning.
- att Katrineholms kommun inför en koldioxidbudget för att vi tydligt ska kunna följa arbetet med att minska kommunens klimatpåverkan.
- att Katrineholms kommun anställa en klimatanpassningsstrateg.
- att Katrineholms kommun inrättar ett klimatanpassningsråd under ledning av klimatanpassningsstrategen med kompetenser från olika områden (t ex VA, skog/ekologi/naturvård, geoteknik, byggnation) som ska vägleda kommunen i alla beslut som direkt och indirekt har strategisk klimatpåverkan.
- att en nybildad Samhällsbyggnadsnämnd, där dagens Bygg- och Miljönämnd ingår, blir navet i kommunens omställningsarbete genom att klimatanpassningsstrateg och klimatanpassningsrådet får en naturlig hemvist i organisationen.
- ge klimatanpassningsrådet i uppdrag att utarbeta ett handlingsprogram för kommunen som utifrån senaste forskningsrön ska ligga till grund för alla strategiska satsningar som görs.
- inrättas en omställningsfond som på olika sätt ska bidra till att finansiera de åtgärder som behöver genomföras för att kommunen på allvar ska komma igång med det omställningsarbete som ligger framför oss.
- göra återkommande skyfallskarteringar för att kunna bedöma risken med hårdgjorda ytor och behovet av översvämningssområden och ökade VA-satsningar.
- på allvar främja biologisk mångfald och återväxt genom rewilding (återförvildning) av utvalda delar av kommunens egen skogsareal. Detta bör ske på olika håll i kommunen för att stärka artrikedom och habitat och för att skapa korridorer och större sammanhängande stråk av ”naturlig” natur.
- främja etablering av nyckelarter som på ett positivt sätt bidrar till att skapa gynnsamma habitat för andra djur och växter med syfte att öka den biologiska mångfalden.
- bevara Tallmossen i Kerstinboda industriområde eftersom området har stora och betydande naturvärden och är hemvist för ett antal rödlistade arter.
- att kommunens skogsbruksplan arbetas om så att ovanstående satsningar finns med och att övrig skogsmark i kommunen skyddas helt och ses som värdefulla rekreationsområden för ett aktivt friluftsliv.
- sluta klippa utvalda delar av kommunens grönytor och ställa om dessa till artrik ängsmark.
- förmedla information till kommuninnevånarna om de åtgärder som görs och planeras för att skapa förståelse för och sprida kunskap om de klimatanpassningsåtgärder som är nödvändiga att vidta för att anpassa kommunen till effekterna av de klimatförändringar vi ser komma.
- på olika sätt bidra till att försörjningsgraden av livsmedel ökar lokalt genom framtagande av en lokal försörjningsplan för livsmedel.
- låta den jordbruksmark kommunen äger successivt övergå till ekologisk odling.
- att kommunen tar ett policybeslut som går ut på att förbjuda byggnation på åkermark, med utgångspunkt från den lagstiftning som redan idag finns på området och som starkt avråder från detta.

- främja möjligheten för människor att i större omfattning odla tillsammans genom att upplåta större sammanhängande stadsnära arealer för detta ändamål, exempelvis på Djulö gärde.
- främja ökad självförsörjning genom avstyckning av större tomtarealer där kravet vid försäljning är att köparen odlar viss del av ytan och där det även finns möjlighet att hålla djur.
- kontinuerligt komplettera parker och andra grönområden i stadsmiljön med ätliga växter, och med buskar och träd som ger ätbara bär och frukter.
- komplettera stadsmiljön med träd och ymnig grönska som bidrar till att sänka lufttemperaturen i samband med värmeböljor.
- de träd som finns i stadsmiljön får växa fritt och växa sig stora så de i större utsträckning kan bidra med skugga och svalka.
- ta fram en pollineringsplan som bidrar till att stärka populationerna av såväl vilda solitära som samhällslevande bin och andra pollinerande insekter.
- i anslutning till denna pollineringsplan ta fram en lokal planteringskalender som kan hjälpa intresserade att välja växter till trädgård, balkong och kolonilott för att på så sätt ge pollinerande insekter bättre förutsättningar.
- att upphöjda odlingsbäddar anläggs på olika platser i kommunen så att rullstolsburna, de som går med rollator samt de som är synskadade får möjlighet både till egna odlingar och en nära kontakt med trädgårdsanläggningar för alla sinnen. Detta är speciellt viktigt vid äldre- och serviceboenden.
- att en avrapportering sker årligen i samband med kommunens bokslut där det framgår hur arbetet fortskrider med inventering av kemikalier och sanering av dessa i kommunens verksamheter. Verksamheter som riktas till barn, t ex förskolor, prioriteras. Ftalater och flamskyddsmedel ska bort!
- att kommunen enbart använder miljömärkta kemikalier och även ställer krav på detta vid olika upphandlingar av tjänster.
- att Katrineholms kommun höjer ambitionsnivån när det gäller att förbättra de nationella miljö kvalitetsmålen och kommunicerar ut detta mot medborgarna så att det tydligt framgår vad som sker i det kommunala miljöarbete, samt att detta arbete kompletterat med tips och råd på vad man som invånare själv kan göra för att bidra till ett hållbart Katrineholm.
- fasa ut all engångsplast från all kommunal verksamhet.
- undersöka möjligheten att tillsammans med Tekniska Verken bygga upp en återbruksverksamhet på Vika returstation i likhet med Re:Tuna i Eskilstuna.

Mat

”Det produceras ett överflöd av mat i världen – ändå får inte alla tillräckligt. Fördelningen är väldigt ojämn och enorma mängder mat slängs ofta i onödan. En svensk familj på fyra personer slänger nästan ett kilo matavfall om dagen. Mycket matsvinn sker redan innan konsumenterna kommer in i bilden: vid tillverkning och hos grossister, leverantörer, restauranger, storkök och butiker. Utöver knep som mindre tallrikar och information, bör vi likt Frankrike förbjuda matbutiker att slänga mat som inte har passerat bäst-före-datum. Den maten ska istället säljas eller skänkas så den tas till vara. Insamling av matavfall och annat organiskt avfall ska vara obligatoriskt.”

(ur avsnittet Klimatsmart mat i Miljöpartiet de Grönas klimatfärdplan)

För oss i Miljöpartiet de Gröna är maten viktig. Det handlar inte bara om att den ska vara god och näringsrik, den ska också produceras på ett klimatsmart sätt. Vi vill att måltiderna i Katrineholms kommun så långt det är möjligt ska vara tillagade av KRAV-ekologiska och närodla råvaror av hög kvalitet och anpassade efter säsong. Vi vill att mat ska lagas från grunden och i anslutning till de verksamheter där den ska serveras. Vi ser med stor tillfredsställelse på att detta också är målsättningen för den styrande majoriteten. Särskilt som det är en fråga som vi drivit i olika sammanhang under åren.

Andelen ekologiskt producerad mat inom de kommunala verksamheterna har successivt ökat genom åren. Mycket tack vara att Miljöpartiet lyft, drivit på och bevakat frågan. Men vi nöjer oss inte med det, vi vill att andelen ekologisk mat ska fortsätta öka för att vid mandatperiodens slut uppgå till minst 60 procent.

Att äta mer vegetarisk och vegansk kost har ofta betydande hälsoeffekter och bidrar effektivt till att sänka koldioxidutsläppen. Vi vill därför att man inom den kommunala måltidsverksamheten arbetar pedagogiskt med att lyfta fram vegetariska och veganska rätter som självklara huvudalternativ på matsedeln, med början i förskola och skola.

Fairtrade/Rättvisemärkt är en produktmärkning som garanterar konsumenten att den aktuella varan producerats under förhållanden som respekterar mänskliga rättigheter. Att köpa ekologiska rättvisemärkta produkter är ett sätt att konkret visa solidaritet med fattiga människor runt om i världen och aktiv hjälp till självhjälp.

Vi vill

- att all mat som serveras i kommunala verksamheter lagas i anslutning till serveringsstället.
- att det inom den kommunala barnomsorgen och skolan enbart serveras ekologisk mat.
- att kommunen i första hand inhandlar närproducerade ekologiska råvaror för att stärka den lokala ekonomin och minska transporterna.
- att matsedlarna ska vara årstidsanpassade. Det är klimatsmart och betyder att kommunen ska upphandla de KRAV-ekologiska produkter som finns i närområdet beroende på årstid.
- att andelen ekologiskt producerade mat ska uppgå till minst 60 procent vid mandatperiodens slut.
- att andelen vegetarisk och vegansk kost ökar som huvudalternativ inom den kommunala måltidsverksamheten under mandatperioden, med början i förskola och skola.
- att inköp av köttprodukter ska styras av etiska principer så att det finns garantier för att djuren har fötts upp och slaktats i full överensstämmelse med svensk djurskyddslag och dess intentioner. Detta ska även gälla kött producerat i andra länder. Vi vill främst att svenskt KRAV-märkt kött, samt lokalt viltkött används. Kött från djur som behandlats med antibiotika i förebyggande syfte ska inte köpas in.
- att Katrineholms kommun så långt det är möjligt väljer att köpa in produkter som är ekologiska och Fairtrade/Rättvisemärkta när det gäller varor som inte går att producera i Sverige.
- kommunen tar fram en försörjningsplan för livsmedel.

Foto: Nicklas Adamsson

Hållbara transporter

”I Trafikverkets klimatscenario i förslaget till nationell plan för transportsystemet 2018-2029 bedömer myndigheten att trafiken med bil behöver minska med 12 procent i förhållande till 2014 års nivå och att lastbilstrafiken stannar på 2010 års nivå. Därför är utvecklingen mot ett mer transporteffektivt samhälle viktig. Ett transporteffektivt samhälle för även med sig en rad andra vinster t ex. en ökad tillgänglighet i städer och tätorter för fler grupper i samhället och lägre kostnader genom att mindre yta och resurser används för att bygga ny infrastruktur.”

(ur regeringens klimatskrivelse 2018)

Transporter är ett av de viktigaste områdena för en omställning till ett energieffektivt och hållbart samhälle. Idag bidrar transporter på väg, med flyg och båt på ett mycket påtagligt sätt till klimatförändringarna. Fossila bränslen måste fasas ut. Energiomställningen kräver att vi aktivt strävar efter en minskad energianvändning. Ett teknikbyte – från fossil energi till el – är bara en del av lösningen, vi måste framförallt minska ner på transporter. Valet av fordon spelar då en stor roll. Kommuner och andra offentliga verksamheter måste gå före och visa vägen när det gäller val av klimatsmarta transportlösningar. Detta ger inte bara tydliga signaler om nödvändigheten av en omställning på transportområdet, utan också på sikt ökad tillgång till miljövänligare fordon på andrahandsmarknaden. Det är också viktigt att kommunen bygger ut laddinfrastrukturen, framför allt i anslutning till flerbostadshus där det idag i många fall kan vara svårt att ladda elbilar.

Miljöpartiet de gröna anser att vi måste arbeta mer aktivt för att förändra Katrineholmarnas resvanor. Det måste vara enkelt att transportera sig kollektivt inom kommunen. För att detta ska ske måste kollektivtrafiken göras mer attraktiv och tillgänglig. Många pendlar med tåg från Katrineholm till arbetsplatser på annan ort, men tar ofta bilen för att komma till tågstationen. Det behöver därför bli mycket enklare att ta sig fram på cykel i Katrineholm kommun. Cykelbanor för åretruntbruk bör därför byggas till Strängstorp/Bie och Strängsjö.

I samband med att genomfartsleden nu byggs om tycker vi att det är lämpligt att revidera kommunens kommunikationsstrategi för att främja kollektivtrafiken i de centrala delarna av Katrineholm. Flera gator skulle också kunna stängas av för biltrafik för att främja framkomligheten för gående och cyklister. Trots att Drottninggatan idag är skyltad som gågata efterlevs trafikreglerna mycket dåligt. Här och på andra håll, där gator görs om och anpassas för gående och cyklister (gånggator och gåfartsgator), bör en översyn göras för att hitta verk samma åtgärder för att påverka efterlevnaden. Detta gäller inte minst de trafikplatser som byggs om till "shared space".

För att minska behovet att äga egen bil vill vi att Katrineholms kommun aktivt medverkar till en minskning av privatbilismen. Att inte äga en egen bil är ju en mycket bättre miljöåtgärd än att byta från en fossildriven bil till en bil som drivs med el. Om det går att dela bil med andra frigörs också parkeringsplatser som gör det lättare för kommuninvånare som bor utanför centralorten att hitta parkeringsplatser när de besöker centrala Katrineholm.

Katrineholm har ett resecentrum för busstrafik i området mellan järnvägen och Stortorget där passagerare och fordon blandas, vilket är ett trafiksäkerhetsproblem. Utöver detta förekommer privat trafik inom området, vilket ökar riskerna för olyckor. För att få till en säker och hållbar trafikmiljö för både bussentreprenörer och kunder anser vi att denna del av resecentrum bör byggas om.

För att säkerställa en långsiktig tillgång till erfarna busschaufförer som sköter trafiken i kommunen tycker vi att man i anbudsunderlagen för upphandling av kollektivtrafik ska kräva ett övertagande av befintlig personal. Personalen måste kunna koncentrera sig på att utföra sitt arbete utan att ständigt oroa sig för att förlora jobbet vid nästa upphandling.

För att underlätta för kommuninnevägnarna i Katrineholm att välja bussen framför egen bil vill vi se en översyn av busshållplatserna i kommunen och att åtgärder som väderskydd för såväl resenärer som cyklar uppförs där så behövs. En översyn av säkerheten vid respektive hållplats behöver också göras. Det senare är viktigt för såväl resenärer som bussförare.

Vi vill

- att kommunen i sin trafikstrategin arbetar in förslag där målet är att ännu tydligare minska privatbilismen i framför allt de centrala delarna av Katrineholm till förmån för gående, cyklisterna och miljövänlig kollektivtrafik.
- att 25 procent av alla persontransporter inom kommunen ska ske med gång-, cykel- och kollektivtrafik år 2025.
- att kommunen på olika sätt medverkar till att en eller flera bilpooler etableras i Katrineholm för att minska privatbilismen och behovet av parkeringsplatser i de centrala delarna av stan.
- Att kommunen föregår med gott exempel och startar en bilpool med hjälp av de fordon som förvaltningarna nyttjar på dagtid, men som inte används på kvällar och helger.
- att kommunen skapar säkrare trafiklösningar vid resecentrum, alternativt flyttar resecentrum till området mellan Fabriksgränd och Sparbanken.
- att Katrineholms kommun skriver in kravet på personalövertagande, meddelarfrihet samt krav på kollektivavtal i anbudsunderlaget för kommande trafikavtal.
- att kommunen i samband med de återkommande upphandlingar som sker aktivt medverkar till att kollektivtrafiken i Katrineholm drivs på miljöbästa sätt.
- att anropsstyrd trafik möjliggörs till platser inom kommunen som idag inte trafikeras med annan kollektivtrafik.
- påbörja projektering av cykelbanor för åretruntbruk till Strängstorp/Bie och Strångsjö i samarbete med Trafikverket.
- att en utvärdering görs för att utvärdera trafiksäkerhetsaspekterna kontra de negativa miljöeffekterna av de farthinder (gupp) som byggts och byggs i kommunen och att alternativa trafiksäkerhetslösningar till dessa presenteras.
- Att allt plastgräs i befintlig trafikmiljö ersätts med växtlighet som kräver begränsat underhåll, typ långsamväxande marktäckare, sedum, som också bidrar positivt till den biologiska mångfalden och samtidigt på ett naturligt sätt bidrar till att ta upp vatten i samband med regn.

Klimatsmart byggande

”Bostadsbyggandet är uppe på rekordnivåer, det byggs nu nästan lika mycket som under miljonprogrammets tid. Givet Sveriges befolkningstillväxt och demografi behöver vi bygga mycket under en längre tid. Utmaningen ligger i att det som byggs ska vara bra både för människorna som bor där och för miljön. Bostäderna måste kunna efterfrågas också av de grupper som är ekonomiskt svagare samtidigt som byggandets miljö- och klimatpåverkan måste minska. Studier visar att byggprocessen idag släpper ut lika mycket som personbilsflottan gör under ett år.”

(ur avsnittet Mer än 100 procent förnybart i Miljöpartiet de Grönas klimatfärdplan)

Att styra den fysiska utvecklingen av kommunen är en av politikens viktigaste uppgifter. Var och hur byggnation sker påverkar miljö, biologisk mångfald, resmönster, efterfrågan av

kommunal service mm. God fysisk planering kan begränsa framtida problem. Ett exempel där så inte skett är Lövåsens handelsområde, där vi upplever att trafiksituationen är undermålig.

En annan fråga Miljöpartiet de gröna väckt är hanteringen av dagvatten i kommunen. Dagvatten är inte rent, utan behöver renas, t ex genom att det leds till dammar eller minireningsverk innan det släpps vidare i naturen. Vi har fått till stånd att en dagvattenpolicy ska tas fram, men ytterligare arbete med att fördjupa och förtydliga detta arbete behöver göras. Detta bland annat för att möta effekterna av de klimatförändringar vi redan upplever och som förväntas bli värre framöver. Vi är positiva till en våtmark på Djulö gårde.

I hela Sverige saknas bostäder. Under senare år har bostadsbyggandet ökat, vilket inte minst märks i Katrineholm. Men fler bostäder behöver byggas, och vi tycker att det borde vara självklart att allt som byggs nu och framöver ska vara klimatsmart! Tyvärr är det inte så. Här har Sveriges kommuner och de kommunala bostadsbolagen ett särskilt ansvar.

Vi tror att det är viktigt att ta tillvara de kunskaper som finns på området och föreslår därför att Katrineholms kommun tar fram ett handlingsprogram för klimatsmart byggande där det framgår vad som ska gälla när kommunen bygger själv, exempelvis genom sina bolag, och när man säljer mark till entreprenörer och byggföretag. De styrdokument som finns i Katrineholms kommun idag när det gäller byggande är allt för vaga och otydliga. Vi vill därför skärpa kraven.

Vi vill se ett framtida Katrineholm där de hus som byggs är klimatsmarta och byggs med beprövade ekologiska byggnadsmaterial som är miljöanpassade och som är kretsloppsanpassade och går att återvinna. Vi ser gärna fler hus byggda i trä, men även hus byggda med halmbalsteknik. Eftersom uttaget av timmer för byggnation ur svenska skogar måste vara långsiktigt hållbart kan halmbalshus vara ett bra alternativ för att skapa friska bostäder av förnybart material som inte i onödan tär på skogen.

Vi vill att man bygger hus med smarta lösningar för uppvärmning som kräver mindre tillförsel av energi för att fungera. Vi vill också att hållbara materialval görs, och att klimatsmart byggt teknik används när man bygger om befintliga objekt.

Ett annat sätt att bygga klimatsmart är att bygga mer yteffektivt. Generellt bor vi väldigt rymligt i Sverige idag, vilket inte är resursbesparande. Därmed inte sagt att människor ska bo trångt. Det är viktigt att alla har tillgång till en ändamålsenlig bostad. Att bygga klimatsmart och miljövänligt är inte minst viktigt när det gäller utbyggnaden av förskolor och skolor.

För att skynda på övergången till mer miljövänlig byggnation vill vi avsätta ett lämpligt markområde som planläggs med syftet att bjuda in byggföretag, arkitekter, entreprenörer att förvärva byggrätter för uppförande av olika typer av klimatsmarta enfamiljs- och flerfamiljshus, gärna med stor arkitektonisk variation och med olika upplåtelseformer.

Vi anser vidare att alla kommunala fastigheterna, där så är möjligt, ska utrustas med solpaneler för elproduktion. Det finns många tak som passar för detta ändamål. Vi vill även uppföra en eller flera solparker i kommunen på mark som redan är tagen i anspråk. Eftersom det kan finnas behov hos berörda elnätsbolag att uppgradera mottagningskapaciteten för att klara den form av inmatningsabonnemang det blir frågan om bör även denna fråga adresseras och lösas.

För människor med funktionshinder är en god fysiska planering extra viktig. Miljöpartiet de Gröna har drivit frågan att Gröna Kulle ska tillgänglighetsanpassas, vilket skett. Men många andra offentliga miljöer i kommunen saknar anpassning. Detta skulle redan varit gjort. Vi anser att detta arbete bör intensifieras under mandatperioden.

Fysisk planering handlar även om framkomlighet under vintern. Vi anser att den snöröjning som sker, i första hand ska avhjälpa problem för gående och cyklister. Platser som busshållplatser, trottoarer vid daghem och skolor och viktiga gång- och cykelstråk ska prioriteras och snöröjas först. Vi kallar det jämställd snöröjning.

Vi vill

- att solpaneler för elproduktion monteras på alla kommunala byggnader där så är möjligt, inklusive de byggnader som ägs av kommunens bolag.
- att kommunen i samarbete med berörda elnätbolag ser över och anpassar inmatningskapaciteten för att möjliggöra försäljning av överskottsel.
- att kommunen upprättar inmatningsabonnemang med berörda elnätbolag så att överskottsel kan sälja till dessa.
- att kommunen tar fram ett handlingsprogram för klimatsmart byggande där det framgår vilka krav som ska gälla - såväl när kommunen själv bygger/bygger om, som när kommunen säljer mark till externa entreprenörer och byggföretag - för att vi på sikt ska få ett så klimatsmart byggnadsbestånd som möjligt i Katrineholms kommun.
- att handlingsprogrammet för klimatsmart byggande ska utformas på ett sådant sätt att det blir ett levande dokument som kontinuerligt uppdateras för att följa utvecklingen på området.
- att all byggnation som sker i kommunens regi, (inkl de kommunala bolagen) samt på mark som kommunen avyttrar till externa entreprenörer omfattas av detta handlingsprogram.
- att kommunen avsätter lämpligt markområde som planläggs med syftet att bjuda in byggföretag, arkitekter, entreprenörer att förvärva byggrätter för uppförande av olika typer av klimatsmarta enfamiljs- och flerfamiljshus i trä, gärna med stor arkitektonisk variation och med olika upplåtelseformer.
- nybyggnation främst sker på mark som redan är tagen i anspråk
- att kommunen tar ett policybeslut att förbjuda byggnation på åkermark.

Skola och utbildning

”Lärarna ska ge eleverna det stöd de behöver för att kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar. För att mötet mellan lärare och elev ska fungera behöver skolan tillräckligt med resurser. Undervisningen ska utformas utifrån varje elevs unika behov, oavsett om det innebär att ge extra utmaningar eller extra stöd, och med möjlighet till individuellt anpassad studieteknik. Läraren ska ha rätt att ordinera extra stöd till den elev som behöver det.”

(ur avsnittet Människan i Miljöpartiet de Grönas partiprogram)

Barn är det viktigaste ett samhälle har. Barnen tillbringar en stor del av sin tid inom barnomsorg och i skola. De satsningar som görs på förskola och skola är inte bara väl satsade pengar – det är också ett tecken på om ett samhälle är framåtsyftande och har framtidstro.

Miljöpartiet de gröna har ett helhetsperspektiv på barn och ungdomars skoltid, som omfattar undervisning med behöriga pedagoger, ett positivt förhållningssätt och bemötande och en god arbetsmiljö i form av arbetsro i klassrummet, kreativa och ändamålsenliga lokaler och skolgårdar, ekologisk och närodlat mat i skolrestauranger, att skolan är en tobaks-, drog- och sockerfri zon, en skola fri från mobbning och med meningsfull ”fri tid”.

Den värdegrund som Miljöpartiet vill ska råda är en skola för alla. Detta innebär en inkluderande skola, där allt ska göras för att alla elever ska få det stöd som de behöver för att på ett bra sätt kunna tillgodogöra sig undervisningen. Vi ser med särskild oro på att kunskapen om neuropsykiatriska funktionshinder generellt sett är låg inom grundskolan i Katrineholms kommun.

Med tanke på att allt fler barn diagnostiseras tycker vi att det är viktigt att denna kunskap ökar. Vi vill därför skapa förutsättningar så att kommunens pedagoger ges möjlighet till utbildning på området och att skolan i större utsträckning tar hänsyn till dessa barn i sin organisatoriska planering. En skola som fungerar för dessa barn och ungdomar, är en skola som fungerar bra för alla. Den fysiska utformningen av lokaler ska särskilt beaktas när nya skollokaler byggs så de passar barn och unga med olika typer av neuropsykiatriska funktionshinder. Vi menar att barn utvecklas i samspel med sin omgivning; omsorg och bekräftelse gynnar barnets utveckling. Barnets egna förmågor ska stå i centrum, och därifrån kan man bygga ytterligare stöd för barnets fortsatta utveckling.

Skolan måste aktivt arbeta med diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Speciellt bör de nyanländas situation uppmärksammas. De satsningar som görs idag kommer i framtiden ge goda resultat både för de enskilda eleverna och för samhället.

Vi vill

- ha små barngrupper i barnomsorgen och öka antalet vuxna i verksamheten.
- gärna se olika alternativ och pedagogiska inriktningar i barnomsorgen, t.ex. familjedaghem och föräldrakooperativ, Montessori och ur- och skur.
- att kultur ska vara en naturlig del i barnomsorgen och skolan, och att det inom grundskola och gymnasium finns ett nära samarbete med kulturskolan.
- att barn ska ha vardaglig kontakt med naturen för att utveckla en förståelse för och kunskap om biologisk mångfald, naturens kretslopp, djur och växters ekosystem.
- att lärarna ges tid och möjlighet att vara till för elever, vilket innebär mer resurser, mer tid för eleverna och mindre administrativa uppgifter.
- att rektor och skolledning ska ha goda kunskaper om neuropsykiatriska funktionshinder
- att man gör en generell satsning på att höja kunskapen om neuropsykiatriska funktionshinder bland personalen i grundskolan.
- att en generell satsning görs för att anpassa grundskolan så att barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder känner att de blir sedda och förstådda i sin lärmiljö. Detta ska särskilt beaktas när nya skollokaler byggs.

- att elevhälsan stärks för att kunna stötta elever som mår dåligt.
- att skolan tar stort ansvar när det gäller arbetet med de sju diskrimineringsgrunderna – kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.
- att alla barn, som är berättigade till modersmålsundervisning ska få detta och att alla nyanlända elever ska garanteras studiehandledning på modersmålet.
- behålla och utveckla skolorna på landsbygden.
- se en fortsatt utveckling av samtliga skolgårdar både på kommunala skolor och friskolor. Bort från asfalt till mer lugna, gröna och stimulerande miljöer, som inspirerar till roligare och mer fantasifull utelek och dessutom ger en mångsidig undervisningsmiljö.
- att skolan tar ett speciellt ansvar att motverka rasism och främlingsfientlighet.
- att varje skola ska ha ett utomhusklassrum

Foto: Nicklas Adamsson

Kultur och kreativitet

”I det som vi i dag kallar Sverige har det alltid rymts många olika kulturer, och det gör det också än i dag. Det är en av våra styrkor. I en och samma individ finns alltid spår av flera kulturella referenser. När makthavare i Sverige eller i andra länder har strävat efter kulturell enhetlighet så har det lett till motsättningar och övergrepp. Det finns politiska rörelser i Europa som dömer ut idén om mångkultur som misslyckad. Men det är genomdrivandet av monokulturen som gång på gång när den har provats i historien har misslyckats.”

(ur avsnittet Människan i Miljöpartiet de Grönas partiprogram)

En ort med ett rikt kulturliv och en kreativ kulturell miljö är en värdefull tillgång för dess invånare, och för hälsa och välbefinnande. Finns det ett välutvecklat kulturliv trivs människor, vilket leder till att fler väljer att etablera sig på orten.

Miljöpartiet de gröna vill att kommunen tar tillvara de kunskaper som lokala, professionella kulturutövare har och att man ser dessa som en resurs och en tillgång. Miljöpartiet de gröna vill satsa på kulturen!

Musik

Musiklivet i Katrineholms kommun är väl utvecklat med lokala artister, musikkår, storband, körer, vissällskap m.m. Vi har också flera fina musikscener, bl a Musikens Hus.

Miljöpartiet vill värna musiklivet och stödja den fortsatta verksamheten. Vi stödjer också Kulturskolans verksamhet och dess satsning på barn och unga där ungdomar tidigt ges möjlighet till såväl soloframträdanden och deltagande i ensembler, musikaler mm.

Vi ser också mycket positivt på den musikverksamhet som bedrivs på Ungkulturhuset Perrongen. Det är också en verksamhet som har betydelse för integrationen i kommunen.

Teater och dans

Även för teater- och dansintresserade finns det möjligheter att både som utövare och åskådare att ta del av ett rikt utbud. Miljöpartiet vill värna om den teater- och dansverksamhet som finns idag och välkomnar och stödjer etablerandet av fria teatergrupper.

Kommunen saknar en scen för att kunna ta emot medelstora turnerande teateruppsättningar. Detta vill vi förändra genom en anpassning av Tallåsskolans aula. Scenen i Ungdomens kulturhus Perrongen används flitigt och vi ser på detta med tillfredsställelse.

Konst och hantverk

Katrineholm har ett stort antal yrkesverksamma konstnärer, vilket är berikande för kulturlivet i kommunen. I Konsthallen i Kulturhuset Ängeln bedrivs en spännande utställningsverksamhet. Miljöpartiet de gröna har tidigare föreslagit att det etableras ett Bildkonstens hus i Katrineholm. I och med att KIKK etablerade sitt galleri i Magasinet kan man säga att det finns en början till detta. Dock saknas en grafisk verkstad, samt lämpliga ateljélokaler i kommunen.

Vi vill undersöka möjligheten att skapa ändamålsenliga ateljéer och verkstäder, där hyran skulle kunna subventioneras genom avtal om öppen verkstad, barn- och ungdomsverksamhet, m.m. Vi ser även mycket positivt på privata kulturinitiativ, som till exempel Galleri 12.

Litteratur

Läsande berikar. Det är särskilt viktigt att barn och unga finner vägar till litteraturen. Att läsa ger inte bara en bättre språkförståelse, det stimulerar också fantasin, ger inblick i andra människors syn på livet, skapar empati och ger en stunds koncentrerad avskildhet i ett samhälle med allt högre krav och tempo. Att på olika sätt stimulera läsande är därför en viktig uppgift. För den litterärt intresserade är kommunens bibliotek Ängeln en värdefull tillgång, en naturlig samlingsplats med ett rikt medieutbud och varierad programverksamhet. Vi ser positivt på att öppetiderna i Ängeln ökat med Meröppet. Ängeln är ett av Katrineholms vardagsrum och vi tycker att det är viktigt att på detta sätt kunna erbjuda fler att ta del av det utbud av litteratur, tidningar och tidskrifter som finns i huset.

Turistbyrå

Turistbyrån drivs i samarbete med det lokala näringslivet. Detta får dock inte innebära att mindre verksamheter som lokala konstutställningar och verksamheter i föreningslivet inte marknadsförs. Det är viktiga ingredienser i den bild av Katrineholm vi vill ge besökare som kommer till kommunen.

Fogelstad – ett arv att visa upp

På Fogelstad skedde något stort under 1920-talet när en medborgarskola av och för kvinnor startade. Många kvinnor, både kända som Moa Martinsson och Siri Derkert och okända fick här en utbildning, som annars bara var förbehållen männen. *”Jag kom till Fogelstad som ett ingenting – och cyklade därifrån som en människa”* lär en kursdeltagare ha sagt om verksamheten. Miljöpartiet anser att Katrineholm stolt ska visa att det var i vår kommun allt detta föregångsarbete skedde.

Det är positivt att verksamheten på Fogelstad uppmärksammats med konstverket ”Eka” utanför Ängeln, men vi vill att de tankar och idéer som Fogelstadkvinnorna stod för får ökad spridning. Detta är inte minst viktigt med tanke på det samhällsklimat som råder idag. Vi ser gärna att kommunen på olika sätt och i olika sammanhang lyfter fram det arbete som Fogelstadkvinnorna utförde under de år verksamheten bedrevs. Vi ser mycket positivt på de olika initiativ som föreningar och enskilda tar för att stärka och utveckla Fogelstadandan.

Vi vill

- särskilt prioritera barn och ungdomar när det gäller inköp av media på såväl svenska som andra språk.
- undersöka möjligheterna att etablera en grafisk verkstad i kommunen.
- undersöka möjligheterna att ordna lämpliga verkstäder och ateljéer för skapande verksamhet i kommunen.
- göra kulturen till en tydligare profilfråga för kommunen.
- att kommunen ska ta tillvara den resurs som de professionella kulturutövarna utgör.
- att Tallåsskolans aula anpassas så att scenen kan ta emot medelstora teateruppsättningar.

- fortsätta att utveckla Ungkulturhuset Perrongen i Lokstallarna som ett kulturellt centrum för ungdomar och kulturföreningar. Vi ser skateparken som en mycket lyckad utveckling av området.
- att all verksamhet av intresse för turismen i kommunen får möjlighet att synas i Turistbyråns verksamhet, och att tillgängligheten är god när det gäller öppettider.
- att kommunen bidrar med att lyfta och utveckla arvet efter medborgarskolan Fogelstad på olika sätt.

Foto: Nicklas Adamsson

Idrott och fritid

För många människor i Sverige är i dag tiden den största bristvaran. Många som har blivit rikare på pengar, har samtidigt blivit fattigare på tid. Att kunna ta ut en större del av välstånd, till exempel löneökningar, som kortare arbetstid ska därför underlättas. Ett ökat fokus på livskvalitet som politiskt mål förtar inte behovet av att värna och förbättra de materiella villkoren för människor som har det svårt både i vårt eget land och andra länder. Dessa strävanden kan gå hand i hand genom en politik för jämnare fördelning av människors konsumtionsmöjligheter, både nationellt och internationellt.

(ur avsnittet Välfärden i Miljöpartiet de Grönas partiprogram)

Friluftsliv och idrott har stor betydelse för människors hälsa och välbefinnande. Människan har ett grundläggande behov av både fysisk aktivitet och naturkontakt. Det är därför viktigt att

kommunen på olika sätt stimulerar och skapar möjligheter för att kunna erbjuda människor förutsättningar för en rik fritid.

Detta behöver dock inte vara liktydligt med att allt är färdigtänkt och tillrättalagt. Vi mår alla bra av att använda vår egen fantasi och skapa aktiviteter på egen hand. Här ger närhet till stadsnära skogar och naturområden oanade möjligheter till lek, äventyr och rekreation.

Vi vill

- värna de rekreationsområden som finns i kommunen.
- att det vid planering av bostadsområden ska finnas grönytor i närområdet och att utformningen ska ske så att det stimulerar till fysisk aktivitet och spontanidrott.
- att idrottsrörelsen i kommunen förmår behålla sin karaktär av bred demokratisk folkrörelse där alla kan samlas och umgås på lika villkor. Fysisk rörelse är en viktig del för att skapa en god hälsa och välbefinnande för människor.
- att medel, som kommer idrotten till del, ska fördelas jämnt mellan könen, likaså ska träningstider fördelas jämlikt.
- att kommunens resurser i första hand ska kanaliseras till barn-, ungdoms- och breddidrotten. Till breddidrotten räknar vi också parasport.
- bidra till att parasport blir en integrerad del av idrottslivet i Katrineholm.
- att de ideella organisationerna får fortsätta sitt viktiga demokratiska arbete med att skapa mötesplatser där folk samlas och umgås på lika villkor.
- att ungdomar ska ges ökade möjligheter till delaktighet och inflytande i samhället och ha en aktiv fritid.
- att alla lekplatser som uppförs och renoveras anpassas och görs tillgängliga för barn med funktionsvariationer och för barn och föräldrar som behöver tekniska hjälpmedel för att ta sig fram.

När vi blir äldre

”Många lever ett aktivt liv mycket längre än vad tidigare generationer har haft möjlighet till. Fler och fler får uppleva sin hundraårsdag. Många äldre är friska allt längre vilket är en stor samhällsresurs. Äldres kunskaper och erfarenheter är ovärderliga på många områden, till exempel som fortsatt yrkesaktiva eller som mentorer till yngre. Inom frivilligsektorn och föreningslivet gör många äldre stora insatser. Alla äldre är dock inte friska och många behöver tilltagande hjälp. Därför är det viktigt med en trygg och god äldreomsorg som utgår från de äldres individuella behov.”

(ur avsnittet Människan i Miljöpartiet de Grönas partiprogram)

Vi människor är sociala varelser och det förändras inte när vi blir äldre. Många människor blir oroliga och otrygga när krafterna sviker. För att de ska kunna behålla ett värdigt liv krävs flera olika insatser. Samtidigt som antalet ”äldre äldre” ökar får många funktionsnedsättningar till följd av stroke och demens och kan behöva vårdboende med hjälp dygnet runt. Andra, fortfarande någorlunda friska, men som lider av ensamheten då många vänner hunnit gå bort,

behöver ett trygghetsboende där gemensamma ytor, som man delar med grannar, underlättar det sociala livet.

Eftersom många som har ett annat modersmål och har lärt sig svenska i vuxen ålder tappar det nya språket när de bli äldre är det viktigt att ta vara på den språkliga kompetens som finns bland medarbetarna i kommunen. Det bör ses som en särskild kompetens om man talar ytterligare språk utöver svenska och kanske engelska. Medarbetare som pratar språk som kanske inte är så vanligt förekommande i Katrineholm, men där det finns brukare med samma språkliga bakgrund bör kunna ges särskilda arbetsuppgifter när det gäller att skapa t ex sociala aktiviteter för de brukare i kommunen som talar samma modersmål och som kanske glömt eller har svårt att tala eller förstå svenska.

Miljöpartiet välkomnar alternativa driftsformer inom vård och omsorg, som exempelvis kooperativa och privata initiativ men anser att den största delen av eventuell vinst ska återinvesteras i verksamheten.

Vi tycker att personalen och de professionella insatser som görs är oerhört viktiga. Likaså är det arbete och det stöd som anhöriga bidrar med mycket viktigt. Därför är det positivt att anhörigstödet utvecklats i Katrineholm. Vi stödjer också arbetet med ett hälsofrämjande förhållningssätt inom vård och omsorg.

Flera kommuner erbjuder gratis broddar till sina kommuninnevånare som är 65 år eller äldre. Vi i Miljöpartiet de gröna tycker att detta är ett efterföljansvärt initiativ. Broddar på skorna ger en helt annan stabilitet och säkerhet på vintervägar. Färre skador sparar inte bara lidande, utan även pengar inom sjukvård och äldreomsorg.

Vi vill

- att valfriheten ökar genom att kommunen anpassar delar av sitt bostadsbestånd och stimulerar privata aktörer att anpassa boendet med t ex hissar, så att fler kan klara sig bättre i vardagslivet.
- att dagverksamheten för hemmaboende äldre utvecklas på olika sätt för att motverka ensamhet och isolering.
- arbeta för att höja personaltätheten på kommunens vårdboenden och inom hemtjänsten.
- förbättra kontinuiteten och öka tryggheten i hemtjänsten genom bättre planering för att den som är i behov av hjälp i så stor utsträckning som möjligt ska få besök av personal man känner igen.
- att utbildning och bra handledning ges till personal som arbetar inom vård och omsorg.
- att det finns personal inom äldrevården som kan tala flera språk så att även boende med andra modersmål än svenska kan ges god omvårdnad.
- att språkkunskaper utöver ex vis engelska ska ses som en merit i samband med att rekrytering görs inom äldreomsorgen.
- att de så kallade delade turerna, det vill säga att man arbetar på morgonen och kvällen med ledighet mitt på dagen, upphör.
- att Katrineholms kommun erbjuder sina äldre innevånare gratis broddar.
- utöka möjligheterna att låta djur vara en naturlig del av vården.

Jämställdhet

”För att alla människor ska kunna förverkliga sina drömmar om en hög livskvalitet måste alla ha samma möjligheter. Varje individ ska kunna skaffa sig det liv, den utbildning och det arbete hen önskar utan att samhällsstrukturer hindrar. Socioekonomisk bakgrund, könstillhörighet och könsuttryck, sexuell läggning, härkomst, funktionsnedsättning eller ålder ska aldrig vara hinder för att människor ska kunna utvecklas.”

(ur avsnittet Människan i Miljöpartiet de Grönas partiprogram)

Jämställdhet är ett centralt politiskt område – och en angelägenhet för såväl kvinnor som män och för alla som inte vill inordna sig i traditionella könsmonster. Det är en fråga som påverkar våra villkor och möjligheter till ett bra liv, som sätter spår hos oss som individer, i vår familj, i vårt arbete och i samhället i stort. Jämställdhet är en förutsättning för att utvecklas utifrån egna förutsättningar – som förälder, i yrkeslivet, som medborgare, som människa. Det är lika viktigt för alla, inte minst om man ha någon form av fysiskt eller psykiskt funktionshinder eller omfattas av LSS. Vi är alla människor, och vi är alla lika mycket värda.

Alla människor oavsett funktionsvariation eller förmåga, ska ha lika rättigheter och möjligheter. LSS-lagen ska vara tydlig så att människor får det stöd de behöver och har rätt till. Alla individer är olika och samhället ska inte bara vara utformat för dom som utgör normen. Vi vill förbättra förutsättningar för sociala företag. De som saknar arbetsförmåga ska ändå få ekonomiskt stöd som går att leva på. Att öka kompetensen hos alla som i sitt arbete möter personer med psykiska, fysiska och neuropsykiatriska diagnoser (NPF) är mycket viktigt. Alla förtjänar att kunna delta fullt ut i samhället. Personer med NPF, oavsett om man är högfungerande eller ej, skall tas tillvara och deras förmågor ska tas omhand. De har mycket att bidra med i samhället genom sina speciella gåvor.

Idag påverkas barn och unga av en extremt utseendefixerad reklam som ofta visar upp stereotypa könsidentiteter. Utseendefixeringen har gått ner i åldrarna. Många unga klarar inte kraven, utan vänder sin frustration inåt och drabbas av ätstörningar eller självskadebeteende. Skolan måste få verktyg att hantera dessa förväntningar genom en analyserande genusbaserad undervisning.

Hedersrelaterat våld och förtryck handlar om kontroll och begränsningar av en persons handlingsutrymme, rätt till sin kropp eller rätt att själv välja partner. Detta kan vi inte acceptera. Därför är det viktigt att utöka arbetet med att förebygga hedersnormer, bl a genom att utbilda personal inom t ex skola och socialtjänst om hedersrelaterat våld och förtryck så att de som drabbats eller riskerar att drabbas kan få hjälp.

Relationsvåld är oacceptabelt. De kvinnor och män som utsätts för fysiskt, psykiskt och sexuellt våld ska få all den hjälp de behöver av samhället. Men det är också viktigt att de personer som utövar våld mot sin partner erbjuds hjälp. Barn som brottsoffer i familjer där relationsvåld förekommer ska särskilt uppmärksammas och ska få den hjälp och det stöd som behövs.

Vi ser #metoo-kampanjen som i bransch efter bransch under hösten 2017 uppmärksammade mäns sexuella trakasserier och övergrepp mot kvinnor som en mycket viktig signal på att vi måste våga prata öppet om de missförhållanden och den skeva kvinnoyn som råder i

samhället. Det räcker inte att upprätta policydokument och tro att man därmed har löst problemen. #metoo är exempel på motsatsen. Vi måste våga prata med varandra om det som inte fungerar, våga stötta varandra när någon utsätts för kränkande beteende och våga säga ifrån i de sammanhang där man pratar nedlåtande om varandra.

Här har vi som politiker ett särskilt ansvar. Det är heller inte OK att förtroendevalda betar sig på ett sätt mot varandra som vi inte skulle acceptera någon annanstans i samhället. Tyvärr går många politiska företrädare ofta över gränsen och är nedlåtande mot sina politiska motståndare, vilket inte är OK. Det är en sak att ha olika åsikter i sakfrågor, men som företrädare för det offentliga samhället ska vi föregå med gott exempel i vårt bemötande av varandra!

Vi vill

- att kvinno- och mansjourer ska vara en samhällelig angelägenhet, som ska drivas offentligt, eller med stöd av offentliga medel.
- att könsuppdelad statistik och uppföljning av kommunens verksamheter ska finnas inom alla verksamhetsområden för att tydliggöra hur resurserna i kommunen fördelas.
- att lönesättningen i kommunen ska utvecklas så att traditionella kvinnoyrken uppvärderas lönemässigt.
- att kommunen arbetar mer aktivt för att motverka mobbing och trakasserier inom de egna verksamheterna.
- att kommunen arbetar mer aktivt för att behålla sin personal och noggrant utreder och på ett positivt sätt motverka de höga sjukskrivningstalen.
- att kommunen på olika sätt stöttar ideell verksamhet som arbetar för ökad tolerans och respekt människor emellan.
- att skolan får ökade resurser att arbeta pedagogiskt med jämställdhet och mot diskriminering.
- utbilda personal inom t ex skola och socialtjänst om hedersrelaterat våld och förtryck så att de som drabbats eller riskerar att drabbas kan få hjälp.

Mångkultur och solidaritet

”Miljöpartiet de gröna har en vision om en värld utan gränser, där alla människor kan flytta, och ingen tvingas fly. Vi tror inte på länders rätt att välja sina invånare, vi tror på människors rätt att välja var de vill bo. Vi ska möta människor med möjligheter, inte murar. Alla ska kunna leva, arbeta och förverkliga sina drömmar där de önskar. Fri rörlighet borde vara en mänsklig rättighet.”

(ur avsnittet Världen i Miljöpartiet de Grönas partiprogram)

För oss i Miljöpartiet de gröna är solidaritetsbegreppet viktigt. Det handlar bl a om hur vi ser på och bemöter varandra. När det gäller *solidaritet med världens människor* handlar det både om vad vi kan göra för människor som har det svårt runt om i världen, men också om hur vi bemöter människor som kommer till oss för att söka skydd och hjälp. Det är mycket oroande

att främlingsfientliga och rasistiska strömningar vuxit sig allt starkare under senare år och tagit plats i demokratiska församlingar i såväl Sverige som i Europa och i övriga världen. Miljöpartiet de gröna är en tydlig motkraft mot dessa strömningar.

Vi anser att internationell solidaritet handlar om empati för människor i krig och nöd och en insikt om att ingen lämnar sitt land om situationen inte så kräver. Vi får inte glömma att många svenskar lämnade Sverige för USA under 1800-talet, eftersom nöden då var stor här i Sverige. För oss handlar en generös migrationspolitik om mänsklig värdighet. Vi tror på ett öppet samhälle som växer och utvecklas när människor från olika håll i världen kommer och slår sig ner, och insikt om att ett samhälle som sluter sig stagnerar och går en mörk framtid till mötes.

I Katrineholm har vi många nya svenskar. Vi vill arbeta för att de ska etablera sig i samhället och i politiken så att demokratin utvecklas genom att alla grupper i samhället finns representerade. Vi behöver flera mötesplatser där gamla och nya svenskar kan träffas och umgås för att skapa ett öppnare och mer välkomnande samhälle. Vi måste göra vad vi kan för att skapa flera arbetstillfällen i Katrineholm. Dagens nysvenskar ska ses som en tillgång i samhället och inte en belastning. Vi tror att det kan finnas en mycket positiv kraft i att människor med olika kulturell bakgrund erbjuds engagera sig för att stötta barn och ungdomar som dragits in i, eller är på väg in i, kriminalitet och missbruk. Vi vill starta en verksamhet där människor över kulturella och etniska gränser samarbetar för att befolka Katrineholms centrum både på dagtid och på kvällarna. Vi ser gärna att verksamheten får en fysisk lokal i centrala Katrineholm där det också går att arbeta med olika typer av verksamheter riktade till barn och ungdomar.

Miljöpartiet anser att kommunen ska lyfta fram de positiva aspekterna av migrationen och sprida information om modersmålets betydelse. Rasism i alla dess former och i alla forum måste bekämpas. Miljöpartiet de gröna vill ha en varm och välkomnande framtid, inte en kall och fördomsfull.

Vi vill

- att kommunen även fortsättningsvis ska teckna avtal med migrationsverket om platser för flyktingmottagande.
- att kommunen ska ta emot ensamkommande flyktingbarn.
- stärka invandrarkvinnor i sin roll som kulturförmedlare och verka för ett jämställt samhälle där kvinnornas kompetens tas tillvara.
- motverka all form av diskriminering och främlingsfientlighet.
- verka för jämställdhet i hemmet, yrkeslivet och samhället i övrigt.
- öka medvetenheten om rättigheter och skyldigheter i det svenska samhället.
- arbeta för ett mångkulturellt samhälle där allas kompetens tas till vara.
- underlätta integreringen i det svenska samhället och motverka fördomar mellan svenskar och nysvenskar samt mellan olika nysvenska grupper.
- Vi vill starta en verksamhet där människor över kulturella och etniska gränser samarbetar för att stötta barn och ungdomar som dragits in i, eller är på väg in i, kriminalitet och missbruk.

Social utsatthet

”En trygg barndom med goda möjligheter till lek ska vara en rättighet för alla. Barn är aktiva medskapare av samhället och ska inte ses som passiva mottagare av det samhälle som vuxna skapar åt dem. Samhället ska vara anpassat till olika familjekonstellationer. En familj bygger på kärlek, trygghet och respekt, inte på föreställningar om hur en familj ska vara.

Ekonomisk utsatthet är en riskfaktor för barns hälsa och för deras resultat i grundskolan. Barn i familjer i ekonomisk utsatthet har också sämre tillgång till fritidsaktiviteter. Det behövs en politik som ger ökade resurser till de sämst ställda familjerna för att ge alla barn trygghet och minska klyftorna i Sverige. Ekonomisk utsatthet ska inte gå i arv.

Vi vill särskilt satsa på stöd till barn i familjer där det förekommer våld, missbruk eller psykisk ohälsa. Barnets rättstrygghet måste stärkas om det finns misstankar om våld eller sexuella övergrepp.”

(ur avsnittet Människan i Miljöpartiet de Grönas partiprogram)

Foto: Nicklas Adamsson

I Katrineholm finns en god beredskap för att hjälpa människor som av olika skäl hamnar i svårigheter. Det kan gälla familjerelationer som inte fungerar, relationer med våld och/eller drogproblem. Många barn och ungdomar från socialt utsatta miljöer får en sämre start i livet än andra barn, vilket måste motverkas på alla sätt. Dessa barn behöver mycket stöd tidigt i livet. Sett ur ett mänskligt perspektiv är detta viktigt, men även ur ett ekonomiskt perspektiv är rätt satsade resurser en samhällsvinst. I ekonomiskt kärva tider får besparingar inte ske på denna grupp.

Socialtjänsten måste ges tillräckliga resurser som också möjliggör samarbete med samhällets övriga myndigheter, vård och stödfunktioner. Tillräckliga resurser för de utredande funktionerna inom socialtjänsten ser vi som mycket viktiga.

Alla verksamheter inom socialtjänsten skall vara oberoende av trosuppfattning, HBTQ-tillhörighet och ses i ett genusperspektiv.

Vi vill

- att socialt utsatta barns och ungdomars situation särskilt uppmärksammas.
- att ökade resurser ges till arbetet med att förebygga missbruksproblem och psykisk ohälsa bland barn och ungdomar.
- att det sker ett effektivt arbete för att förebygga hemlöshet och se till att eget boende kan ordnas när så behövs.
- att barns situation särskilt skall beaktas då risk för vräkning föreligger.
- att all utredning och behandling tar hänsyn till mångfalden i trosuppfattningar, HBTQ-tillhörighet och ses i ett genusperspektiv.

Levande landsbygd

”Oavsett om du bor på landsbygd, mitt i en storstad eller i en förort ska det finnas tillgång till service, utbildning, arbetstillfällen och möjlighet att bygga ett gott liv. Företag ska ha bra förutsättningar att verka i hela landet. Hela Sverige ska kunna vara uppkopplat och digitaliseringen ska användas för att utveckla levande landsbygder och ett smart, grönt samhälle.”

(ur Miljöpartiet de grönas valmanifest 2018)

Många människor vill skapa sig ett fungerande liv på landsbygden, bo nära naturen, leva mer resurssnålt och låta barnen växa upp i en trygg miljö. Vi tycker att det är viktigt att på olika sätt medverka till att människor kan leva ett gott liv oavsett om man väljer att bo i stan eller på landsbygden.

De förslag vi har för att skapa ett hållbart Katrineholm gäller inte bara tätorterna, utan hela kommunen. Vi tycker det är viktigt att människor, oavsett om de är bosatta i centrala Katrineholm, i någon av kommunens mindre tätorter eller på ren landsbygd känner att de får del av de olika satsningar som görs med gemensamma skattemedel.

Vi vill

- på olika sätt utveckla de mindre tätorterna i Katrineholms kommun för att skapa goda förutsättningar för människor att etablera sig och bo kvar.
- säkra en barnvänlig samhällsplanering. Barn ska kunna cykla säkert till och från skolan, få skolskjuts när avstånden motiverar detta och ha nära till oförstörd natur och ha god möjlighet till kreativ lek.
- att den kommunala närvaron på landsbygden stärks på olika sätt så att människor som väljer att bosätta sig i någon av kommunens mindre tätorter eller på ren landsbygd känner att den kommunala servicen även gynnar dem.
- att man vid planerad nybyggnation på landsbygden inte tar jordbruksmark i anspråk.
- verka för god kollektivtrafik på landsbygden så att det inte ska vara ett krav att ha egen bil för att kunna bo utanför tätorten.
- Verkar för att skapa säkra trafikmiljöer som gör att barn och ungdomar kan ta sig till och från skolan på ett tryggt sätt och att deras föräldrar kan cykelpendla till sina arbeten inne i Katrineholm.

Foto: Nicklas Adamsson

Särskilda satsningar och uppdrag i Miljöpartiets budget

Som framgår i texten ovan vill vi göra ett antal särskilda satsningar i budgeten för 2022 med plan för 2023-2024. Dessa är främst inriktade på att stärka kommunens miljöarbete och bidra till de förändringar som är nödvändiga i den omställning av Katrineholms kommun som måste genomföras för att möta de klimatförändringar vi ser framför oss.

Satsningar görs även för att stärka elevhälsan (Bildningsnämnden), rekrytering av personal och personalvårdande insatser (Vård- och omsorgsnämnden) samt för att stötta och hjälpa människor som står långt ifrån arbetsmarknaden (Socialnämnden).

Samhällsbyggnadsnämnden

För att ge samhällsbyggnadsfrågorna större utrymme och förstärka den demokratiska processen kring dessa frågor vill vi skapa en samhällsbyggnadsnämnd genom att Bygg- och miljönämnden får ett utökat åtagande och ansvar. Pengar till detta flyttas från kommunstyrelsen. Eftersom Bygg- och miljönämnden övergår till att bli del av samhällsbyggnadsnämnden räknar vi med att kostnaderna för politiskt förtroendevalda i stort är de samma.

Klimatanpassningsstrategi och klimatanpassningsråd

Vi flyttar 1250 000 kronor från kommunstyrelsens medel till förfogande och lägger istället dessa på Samhällsbyggnadsnämnden för permanent rekrytering av en klimatanpassningsstrategi och etablering och uppbyggnad av ett klimatanpassningsråd. Denna satsning görs såväl 2022, som 2023 och 2024.

Omställningsfond

För att ge klimat- och miljöarbetet i Katrineholms kommun rejäla muskler vill vi skapa en omställningsfond som på olika sätt ska bidra till att finansiera de åtgärder som behöver genomföras för att kommunen ska komma igång med det omställningsarbete som ligger framför oss. Vi anser att Katrineholm som kommun behöver agera mer framsynt för att kunna möta de utmaningar vi ser komma.

Fonden bör kopplas till det arbete som är tänkt att äga rum i det klimatanpassningsråd som vi föreslog skulle inrättas i samband med det budgetförslag vi lade 2020 med avseende på 2021. Fonden ska dels användas för att finansiera de åtgärder som finns med i det handlingsprogram för omställning som klimatanpassningsrådet föreslår ta fram. Men också för att finansiera eller delfinansiera andra klimatanpassningsprojekt. Vi avsätter 30 miljoner kronor för att skapa denna fond. Pengarna tas dels från integrationsfonden (15 miljoner), dels från tillväxtfrämjande medel (15 miljoner).

Pollineringsplan och pollineringskalender

Vi flyttar 500 000 kronor från kommunstyrelsens medel till förfogande och lägger istället dessa på Samhällsbyggnadsnämnden som i samarbete med Service- och Tekniknämnden får i uppdrag att ta fram en pollineringsplan och en planteringskalender samt informationsmaterial om kommunens klimatanpassningsstrategi, och för att i samarbete med Service- och tekniknämnden fortsätta arbetet med att ställa om ytterligare gräsytor till ängsmark. Detta bör kunna ske såväl inne i centralorten Katrineholm som i kommunens mindre tätorter. Denna satsning görs såväl 2022, som 2023 och 2024.

Service- och tekniknämnden

Vi flyttar 250 000 kronor från kommunstyrelsens medel till förfogande och lägger istället dessa på Service- och tekniknämnden för framtagande av en kommunal plan för ökad försörjning av livsmedel. Denna satsning görs såväl 2022, som 2023 och 2024.

Bildningsnämnden

Vi stärker Bildningsnämnden med 5 miljoner kronor utöver majoritetens budget. Dessa pengar ska gå till att stärka elevhälsans arbete med elever med särskilda behov samt till utbildningsinsatser i skolan rörande neuropsykiatriska funktionshinder NPF. Dessa satsningar görs såväl 2022, som 2023 och 2024.

Vård- och omsorgsnämnden

I budgeten för 2022 stärker vi Vård- och omsorgsnämnden med 2 miljoner kronor utöver majoritetens budget. Dessa medel ska bland annat gå till att stärka rekryteringen av personal och till personalvårdande insatser.

Socialnämnden

I budgeten för 2022 stärker vi Socialnämnden med 2 miljoner kronor utöver majoritetens budget. Dessa medel ska användas för att hjälpa bidragstagare som står långt ifrån arbetsmarknaden att få den kompetens som kommunen bedömer att man har behov av att rekrytera framöver.

Viadidaktnämnden

Vi tror att det krävs nytänkande för att ge människor som idag står långt från arbetsmarknaden och är beroende av ekonomiskt bistånd en meningsfull vardag. Katrineholms kommun är en stor arbetsgivare med många olika verksamheter som kan erbjuda både praktikplatser och andra former av arbetsträning. Vi tror att kommunens olika förvaltningarna tillsammans kan bidra till att hitta nya vägar för att även ge människor som står långt ifrån den reguljära arbetsmarknaden nya vägar ut i samhället och föreslår därför att Viadidakt får i uppdrag att sätta samman en grupp med representanter från övriga förvaltningar för att arbeta kreativt med denna uppgift. För detta ändamål avsätter vi 2 miljoner för 2022.

Förvaltningsövergripande

Nattvandring och fler vuxna på stan

Vi ser med oro på att barn och ungdomar kommer i kläm i samhället och att rekryteringen till kriminalitet ökar långt ner i åldrarna. Vi tror att det finns ett stort värde i att fler vuxna engagerar sig i olika sociala aktiviteter. Vi tror också att det finns ett stort värde i att vuxna från olika kulturer samarbetar kring dessa frågor och samlas kring ett gemensamt intresse som handlar om att ge barn och ungdomar så goda förutsättningar som möjligt inför framtiden.

Vi ser mycket positivt på att fler vill engagera sig i nattvandring och liknande aktiviteter. Vi tror dessutom att ett gemensamt intresse att värna och stötta barn och ungdomar kan utgöra grunden för en naturlig integrationsprocess där människor med olika bakgrund möts och samarbetar. Vi ser dessutom gärna att föreningslivet deltar i detta arbete. Arbetet ska vara nämndövergripande med Socialförvaltningen som huvudansvarig. För att stötta detta arbete avsätter vi 2 miljoner kronor under 2022. Samma satsning görs även 2023 och 2024.

Skattesatsen

Skattesatsen fastställs till 22:12 kronor per skattekrona.

Investeringar

Vi vill

- minska avsättningen av investeringsmedel till Kommunstyrelsens / Samhällsbyggnadsförvaltningens fastighetsförvärv med 10 miljoner kronor för 2022 och 10 miljoner kronor för 2023 för att istället avsätta dessa pengar till en reserv för delfinansiering av cykelbana för åretruntbruk till Strängstorp/Bie om Trafikverket inte själva går med på att bekosta en sådan.

I Trafikverkets planering framgår att man utmed sträckan Strängstorp/Bie tänkt sig bygga en sommarcykelbana. Detta betyder att den inte går att använda vintertid. Här vill vi att kommunen förhandlar med Trafikverket om en cykelbana för åretruntbruk, alternativt skjuter till pengar för att få en cykelbana som fungerar året runt.

- minska avsättningen av investeringsmedel till Kommunstyrelsens / Samhällsbyggnadsförvaltningens fastighetsförvärv med 5 miljoner kronor för 2022, 5 miljoner kronor för 2023 och 10 miljoner för 2024 och istället använda dessa medel för att investera i rewildning/återförvildning av kommunens egen skog. Dessa medel ska också kunna användas för att delfinansiera inköp av skyddsvärd skog och skyddsvärda markområden som också kan ingå i projektet för att bidra till att skapa stråk med hög biologisk mångfald genom kommunen.

Initialt bör en inventering göras för att hitta skogs- och markarealer som har rätt förutsättningar. Lämpliga skogsområden att påbörja arbetet i skulle kunna vara de stora skiften som finns i Forssjö och i Krämbolsskogen.

- Stryka avsättningen av investeringsmedel till Kerstinboda tallmosse och istället använda dessa medel (2 miljoner för 2022, 3 miljoner för 2023 och 6 miljoner för 2024) till att initialt undersöka om det går att göra en återvätning av mossen och om så är fallet genomföra detta samt andra nödvändiga dagvattenprojekt i anslutning till mossen.
- att Katrineholms kommun som ägare ger KFAB och KIAB i uppdrag genom ägardirektiv att öka satsningen vad gäller investeringar i solpaneler för montering på egna fastigheter. Att ägardirektivet i första hand ska innefatta en inventering av lämpliga tak på befintliga byggnader för placering av paneler och parallellt med/ i andra hand en plan för de investeringar som behöver göras.
- att Katrineholms kommun som ägare ger KFAB och KIAB i uppdrag via ägardirektiv att i samband med nybyggnation och utökning av det egna fastighetsbeståndet montera solpaneler på samtliga tak.
- att de investeringar i fordon och maskiner som planeras för Service- och tekniknämndens räkning för budgetåret 2022 och perioden 2023-2024 görs genom inköp av så miljövänliga fordon och maskiner som möjligt.

Miljöpartiets budget i siffrorⁱ

Övergripande driftsbudget 2021 med plan 2022 - 2023

<i>Belopp i tkr</i>	Budget	Budget S+M	Justering	Mp-budget	Mp-plan	Mp-plan
Nämnd/benämning	2021	2022		2022	2023	2023
Övergripande politisk ledning	-11 656	-13 013	0	-13 013	-12 403	-12 403
Bildningsnämnden	-900 720	-915 022	-5 000	-920 022	-914 312	-914 394
Kommunstyrelsen	-196 774	-218 608	87 829	-130 779	-118 339	-118 339
<i>varav kommuncentrala</i>	-14 936	-17 429	0	-17 429	-12 629	-12 629
<i>varav kommunledningsförvaltningen</i>	-110 388	-106 210	0	-106 210	-104 710	-104 710
<i>varav samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	-68 450	-83 829	83 829	0	0	0
<i>varav kommunstyrelsens medel till föfogande</i>	-3 000	-5 000	4 000	-1 000	-1 000	-1 000
<i>varav reserv egen försörjning</i>	0	-6 140	0	-6 140	0	0
Kulturnämnden	-43 205	-44 740	0	-44 740	-44 240	-44 240
Samhällsbyggnadsnämnden	0	0	-85 579	-85 579	-85 509	-86 589
Bygg- och Miljönämnden	-669	-676	676	0	0	0
Service- och teknikenämnden	-120 294	-131 962	-250	-132 212	-131 237	-131 237
Socialnämnden	-191 735	-193 431	-4 000	-197 431	-185 431	-185 431
Viadidaktämnden	-63 896	-62 037	-2 000	-64 037	-62 037	-62 037
Vård- och omsorgsnämnden	-786 613	-822 818	-2 000	-824 818	-833 929	-847 553
Räddningstjänsten VSR	-32 010	-33 041	0	-33 041	-33 041	-33 041
Kompensation för ökade löner	0	0	0	0	0	-32 800
Ökade kapitalkostnader nämnder	0	0	0	0	-1 924	462
Summa nämnder	-2 347 573	-2 435 349	-10 324	-2 445 673	-2 422 402	-2 467 603
Ökade kostnader lokaler	-10 867	-35 819		-35 819	-83 332	-93 799
KFAB, från eget kapital	5 000	0		0	0	0
Löneuppräknig	0	0		0	-33 972	-34 719
Drifteffekt av föreslagna investeringar	0	0		0	-1 255	-1 243
Drifteffekt av föreslagna exploateringar	0	3 280		3 280	-2 900	-2 900
PO-påslag och semesterlöneskuld	106 876	107 640		107 640	110 104	112 516
Pensioner	-136 561	-123 584		-123 584	-129 486	-137 239
Intäkter Viadidakt-Vingåker	13 485	13 259		13 259	13 240	13 240
Kapitalkostnadsintäkter	98 077	103 801		103 801	110 123	108 546
Kapitalkostnader exploatering	0	-5 673		-5 673	-6 695	-7 699
Avskrivningar	-83 371	-91 519		-91 519	-96 994	-95 403
Skatteintäkter	1 510 404	1 624 226		1 624 226	1 677 661	1 730 227
Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	787 374	786 444		786 444	773 269	788 741
Kommunal fastighetsavgift	71 905	71 963		71 963	71 963	71 963
Finansiering, utdelningar m.m.	21 309	24 528		24 528	25 688	25 688
Riktade statsbidrag äldreomsorgssatsning	15 449	15 449		15 449	15 449	15 449
Summa finansiering	2 399 081	2 493 996	0	2 493 996	2 442 862	2 493 368
TOTALT	51 509	58 647		48 323	20 461	25 765
Budgeterat resultat i % av skatter och utjämning	2,17%	2,36%		1,95%	0,81%	0,99%
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	23 697	24 826		24 826	25 229	25 909

ⁱ Vid eventuella avvikelser i tabellverket ovan gäller det skrivna ordet i budgettexten.